

INNKALLING MØTE I PROGRAMUTVALG FOR FORSKERUTDANNING

Onsdag 28.04.21, kl. 14.00-15.30

Sted: Digitalt møterom

Sak 19/21	Godkjenning av innkalling og saksliste
Sak 20/21	Godkjenning av referat fra 10.03.2021
Sak 21/21	Ph.d.-utdanningsmelding for 2020 Saksforelegg
Sak 22/21	Godkjenning av emnet – Clinical Trials (revidert emnebeskrivelse) Saksforelegg
Sak 23/21	Godkjenning av emnet – Helseinnovasjon Saksforelegg
Sak 24/21	Systematic Reviews? Saksforelegg
Sak 25/21	ORIENTERINGSSAKER <ul style="list-style-type: none">• Khrono: Fiktiv fransk protestforsker utfordrer «telleanter», har publisert nær 200 artikler
	Eventuelt

Marit Øilo (s.)

Havjin Jacob. (s.)

REFERAT MØTE I PROGRAMUTVALG FOR FORSKERUTDANNING

Onsdag 10.03.21, kl. 14.00-15.30

Sted: Digitalt møterom

Til stede: Marit Øilo (leder), Petur Juliusson, Elisabeth Wik, Camilla Krakstad, Magnus Vollset, Anne Berit Guttormsen, Ester Kringeland, Ulrikke Hugaas

Fra administrasjonen: Torunn Olsnes, Marianne Stien, Jorunn Hvalby, Havjin Jacob (sekretær)

Sak 8/21	Godkjenning av innkalling og saksliste Godkjent
Sak 9/21	Godkjenning av referat fra 03.02.2021 Godkjent. Elisabeth kommenterte saken om oppfølging av rapport etter forskerskoleevaluering, og foreslo endring av formuleringen om deltakelse og påmelding av masterstudenter i forskerskolene.
Sak 10/21	Fremdriftsrapportering 2020 – samlerapporter fra instituttene Generelt er det en god oversikt over rapporteringen fra instituttene. Noe å legge merke til er at det 12 kandidater rapporterer om at de planlegger monografier, noe som er langt flere enn forventet fra det medisinske fakultet. De kandidatene det gjelder er fra IGS og IBM. I forbindelse med formidlingspoeng er det veldig mange som melder at de ikke har internasjonale bidrag. Det ble diskutert at korona har spilt inn her, men kandidater bør uansett oppfordres til å delta selv om det er digitalt. Tar til etterretning: <ul style="list-style-type: none">- IGS var det eneste instituttet som har hatt seminar hvor de har snakket om mental helse under korona. Dette er noe som kan anbefales til de andre instituttene også.- K2 melder at informasjonsflyten fra UiB sentralt «alle stipendiater får 6 måneder forlengelse» og fakultetet ikke har vært optimalt, spesielt for kandidater med andre finansieringskilde enn UiB. Informasjonen bør komme tydelig frem om at det er individuell vurdering på fakultetsnivå.

	<ul style="list-style-type: none"> - Mange som også melder at de ikke er knyttet til en forskerskole. Det fins veldig mange forskerskole og instituttene bør jobbe mer for å skape den tilhørighetene for kandidatene i sine forskerskoler.
Sak 11/21	<p>Spesialistgodkjenning nevrologisk fysioterapi (fra Norges fysioterapiforbund)</p> <p>Programutvalget diskuterte at den fremstilte spesialistgodkjenningen er mindre omfattende enn de andre medisinske og odontologiske spesialistgodkjenninger. Det ble også diskutert om denne saken skulle spesialbehandles eller om retningslinjene skulle endres for å sikre likbehandling av kandidater.</p> <p>Programutvalget vedtok følgende:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Den fremstilte spesialistgodkjenningen i nevrologisk fysioterapi fra Norges fysioterapiforbund godkjennes med 3 studiepoeng. 2) Retningslinjene for spesialistgodkjenningen justeres med følgende formulering: «Alle spesialister basert på en mastergrad kan få godkjenning, og poengtelling justeres i omfang av spesialiteten».
Sak 12/21	<p>Årsmelding Forskerlinjen</p> <p>Tatt til orientering.</p>
Sak 13/21	<p>Justering av programbeskrivelse</p> <p>Prodekan kommenterte at i avsnitt 2.6 særordninger for tidligere forskerlinjestudenter er bare medisinstudenter omtalt, men dette må også gjelde tannlegestudenter.</p> <p>Programutvalget vedtok følgende:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Programutvalg for forskerutdanning vedtar den justert programbeskrivelse for ph.d.-programmet med de endringene som fremkom i møtet.
Sak 14/21	<p>Godkjenning av Neuro-SysMed Forskerskole i translasjonell nevrovitenskap</p> <p>Programutvalget stiller ikke noe spørsmål til opprettelse av denne forskerskolen, men diskuterte om det er behov for så mange forskerskoler med tanke på de økonomiske konsekvensene. I tillegg er det noen forskerskoler som bare har 5 kandidater, om det også bør stilles krav til deltakelse.</p> <p>Programutvalget vedtok følgende:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Programutvalget godkjenner opprettelsen av ny forskerskole i translasjonell nevrovitenskap slik den foreligger.

	<p>2) Programutvalget løfter denne saken opp til fakultetet for å gå gjennom alle forskerskolene. Det bør stilles krav til antall deltakere, og finansieringen bør være behovsjustert.</p>
<p>Sak 15/21</p> <p>Vedtak</p>	<p>Godkjenning av emne – Kliniske studier</p> <p>Elisabeth oppklarte i at dette emnet ikke er et GCP kurs, og at bare noen timer av dette kurset omhandler GCP. Programutvalget diskuterte studiepoeng, i forhold til omfanget av kurset og vurderingsformen. Studiepoeng reduksjon mellom dette kurset og GCP901 ble tatt stilling til.</p> <p>Programutvalget vedtok følgende:</p> <p>1) Programutvalget godkjenner ikke opprettelsen av emnet i nåværende form. Antallet studiepoeng samsvarer ikke med retningslinjene om at 25-30 timers arbeid skal gi ett studiepoeng.</p> <p>Forslag til revidering:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konkret arbeidskrav – vurderingsform. • Ha en dag mellom de tre sammenhengende dagene for å gi kandidatene tid til å lese planlagt pensum. • Redusere studiepoeng. • Det må komme frem av kursbeskrivelsen at det ikke kan gis fullt studiepoeng i dette kurset hvis kandidaten har tatt GCP901.
<p>Sak 16/21</p> <p>Vedtak</p>	<p>Godkjenning av emne – Brukermedvirkning i medisinsk og helsefaglig forskning</p> <p>Det er et bra kurs som går på brukermidvirkning i medisinsk helsefaglig forskning. Innlederne skal ikke være med i emnebeskrivelsen, ettersom det kan bli endret fra år til år, og det vil praktisk være utfordrende å endre emnebeskrivelsen hvert år.</p> <p>Programutvalget vedtok følgende:</p> <p>1) Programutvalget godkjenner opprettelsen av emnet «Brukermedvirkning i medisinsk og helsefaglig forskning» med de innsigelsene som kom frem i møtet.</p>
<p>Sak 17/21</p>	<p>Ekstra møte</p> <p>Neste møtet blir 28.04.2021.</p>
<p>Sak 18/21</p>	<p>ORIENTERINGSSAKER</p> <p>Prodekan informerte om at orienteringssaker skulle leses på egenhånd ettersom møtet gikk over planlagt tid.</p>
	<p>Eventuelt</p>

DET MEDISINSKE FAKULTET

PROGRAMUTVALGET FOR FORSKERUTDANNING

MØTE 28.04.2021

SAK 21/21

ePhorte sak 2021/1770

Ph.d.-utdanningsmelding 2020

Hva saken gjelder

Vedlagt er årsmelding for ph.d.-utdanningsmelding. Fakultetet er blitt bedt om å rapportere for 2020 på følgende punkter:

- Opptak, gjennomstrømming, disputaser, underkjenninger og frafall- beskrivelse av situasjonen og eventuelle tiltak for å forbedre disse parameterne.
- Korona-pandemiens påvirkning på ph.d.-utdanningen ved fakultetet (punkter som kan omtales; opplæringsdelen, datainnsamling, veiledning, internasjonale nettverk, karriereveiledning, sosiale og helsemessige aspekter og forlengelser).
- Kandidatenes bidrag til forskningen ved fakultetet.
- Fakultetenes systematiske kvalitetsarbeid (med referanse til kvalitetssikringssystem for ph.d.-utdanningen, vedtatt i 2017).

Bestillingen til instituttene of fakultetet er vedlagt. Årets frist for ph.d.-meldingen er utsatt til 18.mai.

Alle institutt bortsett fra Klinisk Institutt 2 har levert sine rapporter (vedlagt). På grunnlag av instituttene rapporter, formulerer fakultetet en samlet ph.d.-utdanningsmelding. Vi gjør oppmerksom på at dette er et førsteutkast. Programutvalget bes om å gå gjennom instituttene og fakultetets ph.d.-utdanningsmelding og komme med eventuelle kommentarer og endringsforslag.

Forslag til vedtak:

Programutvalget for forskerutdanning tar ph.d.-utdanningsmeldingen til etterretning, eventuelt med de kommentarer/endringsforslag som fremkommer i møtet.

Vedlegg:

1. Bestilling til instituttene
2. Bestilling til fakultetene
3. Instituttene ph.d.-utdanningsmeldinger 2020
4. Fakultetets ph.d.-utdanningsmelding 2020

HAJA/21.04.2021

Klinisk institutt 1
Institutt for klinisk odontologi
Klinisk institutt 2
Institutt for global helse og samfunnsmedisin
Institutt for biomedisin

Referanse

2021/1914-TOOL

Dato

08.02.2021

Ph.d.-utdanningsmelding 2020 (bestilling)

Det vises til sak 2021/1770 (vedlagt), der Det medisinske fakultet er bedt om å utarbeide en ph.d.-utdanningsmelding for fakultetets ph.d.-program, som del av det helhetlige kvalitetssikringsarbeidet for ph.d.-utdanningen ved UiB.

I den forbindelse ber fakultetet instituttene om innspill til deler av meldingen. Fakultetet vil selv hente ut de kvantitative data og andre mer overordnede punkter som skal omtales i meldingen. Instituttene bes ikke om å skrive fulle meldinger, men bes i hovedsak om å omtale følgende punkter:

- **Korona-pandemiens påvirkning på ph.d.-utdanningen** ved instituttet (punkter som kan omtales; opplæringsdelen, datainnsamling, veiledning, internasjonale nettverk, karriereveiledning, sosiale og helsemessige aspekter, forlengelser)
- **Kandidatenes bidrag til forskningen ved instituttet.** Forhold som kan omtales;
 - o strategiske vurderinger som gjøres ved ansettelse og opptak av kandidater
 - o hvordan kandidatene utfyller allerede eksisterende forskningsfelt
 - o graden av nyskapende forskning
- Oppfølging av fremdriftsrapporter
- Opplæringsdelen:
 - o Hvordan man vurderer instituttets kursportefølje og hvilke kurs man anser at eventuelt mangler i fakultetets portefølje
 - o Hvordan ph.d.-emner evalueres

Instituttene står fritt til å benytte anledningen til å kommentere andre forhold ved ph.d.-utdanningen dersom det er ønske om det.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Det medisinske fakultet
Telefon
post@med.uib.no

Postadresse

Besøksadresse
Armauer Hansens hus,
Haukelandsveien 28
Bergen

Saksbehandler
Torunn Olsnes
55586673

Frist for instituttenes svar settes til **8. mars 2020**. Innspillene vil bli lagt fram for Programutvalg for forskerutdanning i deres møte 10. mars og deretter innarbeides i fakultetets melding som blir sendt til Forsknings- og innovasjonsavdelingen.

Vennlig hilsen

Marit Øilo
Prodekan

Tone Friis Hordvik
seksjonssjef

Vedlegg: Bestillingsbrev fra FIA

Fakultetene

Referanse

2021/1770-YNBR

Dato

05.02.2021

Ph.d.-utdanningsmeldingen 2020

Som en del av arbeidet med universitetets ph.d.-utdanningsmelding, ber vi om at det utarbeides egne meldinger for de fakultetsvise ph.d.-programmene. Dette gjelder både de vitenskapelige ph.d.-programmene og ph.d.-programmet innen kunstnerisk utviklingsarbeid. Vi finner det naturlig at ph.d.-programmenes meldinger blir behandlet av de respektive programstyrene.

Nytt av året er at status for arbeidet med systematisk kvalitetsarbeid skal omtales spesifikt. Dette som et ledd i økt oppmerksomhet mot den kontinuerlige kvalitetsutviklingen i ph.d.-utdanningen ved UiB.

Ph.d.-utdanningsmeldingen bør ikke være lengre enn fem sider. Vi ber om at punktene nedenfor omtales:

- Opptak, gjennomstrømming, disputaser, underkjenninger og frafall - beskrivelse av situasjonen og eventuelle tiltak for å forbedre disse parameterne
- Korona-pandemiens påvirkning på ph.d.-utdanningen ved fakultetet (punkter som kan omtales; opplæringsdelen, datainnsamling, veiledning, internasjonale nettverk, karriereveiledning, sosiale og helsemessige aspekter, forlengelser)
- Kandidatenes bidrag til forskningen ved fakultetet. Forhold som kan omtales;
 - strategiske vurderinger som gjøres ved ansettelse og opptak av kandidater
 - hvordan kandidatene utfyller allerede eksisterende forskningsfelt
 - graden av nyskapende forskning
- Fakultetenes systematiske kvalitetsarbeid (med referanse til kvalitetssikringssystem for ph.d.-utdanningen, vedtatt i 2017):
 - Hvordan midtveisevalueringen gjennomføres
 - Oppfølgingen av fremdriftsrapporter
 - Opplæringsdelen:
 - hvordan man vurderer om fakultetets regler, emne kategorier og emneportefølje for opplæringsdelen utgjør gode rammer for ph.d.-utdanningen som helhet
 - hvordan man evaluerer faste emner som blir tilbudt
 - Hvordan man bruker resultatene som fremkommer i den årlige analysen av Kandidatundersøkelsen

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Frist for innlevering settes til 15. april 2021. Meldingen vil bli behandlet i UiB sitt forskningsutvalg før endelig behandling i universitetsstyret.

Vennlig hilsen

Benedicte Løseth
avdelingsdirektør

Yngve Brynjulfsen
rådgiver

Kopi
Universitetsdirektørens kontor

Fakultetene

Referanse

2021/1770-YNBR

Dato

19.02.2021

Ph.d.-utdanningsmeldingen - ny leveringsfrist

Vi viser til bestillingsbrev i forbindelse med ph.d.-utdanningsmeldingen for 2020. I brevet ber vi om at fakultetene leverer sine meldinger innen 15. april 2021.

Vi har nå mottatt anmodning fra to av fakultetene om å utsette leveringsfristen. Dette for at man skal kunne ha en tilfredsstillende lokal prosess, samt ha en samkjøring med fakultetenes arbeid med Studiekvalitetsmeldingen. Denne har 18. mai som leveringsfrist.

Vi imøtekommer anmodningen, og setter ny leveringsfrist for ph.d.-utdanningsmeldingen til 18. mai 2021.

Vennlig hilsen

Benedicte Løseth
avdelingsleder

Yngve Brynjulfsen
rådgiver

Kopi

Universitetsdirektørens kontor

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Forsknings- og innovasjonsavdelingen
Telefon +4755584980

Postadresse
University of Bergen,
Postbox 7800
NO-5020 BERGEN

Besøksadresse
Jekteviksbakken 31
Bergen

Saksbehandler
Yngve Brynjulfsen
55583382

Korona-pandemiens påvirkning på ph.d.-utdanningen ved instituttet

Mange av instituttets ph.d.-kandidater har vært berørt av pandemien i sine prosjekter, og manglende tilgang til lokaler, utstyr eller pasienter er gjennomgående i tilbakemeldinger instituttet har mottatt.

Innledningsvis i nedstengingsperioden så man en rekke avlysninger av konferanser og arrangementer, noe som skapte utfordringer for fullføring av opplæringsdelen, særlig for kandidater i siste fase av sine doktorgradsløp. Etter hvert har mange aktiviteter blitt erstattet av digitale tilbud, og mulighetene for å innhente formidlingspoeng har bedret seg som følge av dette. Enkelte kandidater har for øvrig måttet utsette eller avlyse planlagte utenlandsopphold.

Videre er kandidater berørt på flere måter fysisk og psykososialt som følge av økt bruk av hjemmekontor og redusert mobilitet. Noen av kandidatene som jobber klinisk ved siden av prosjektene sine har dessuten opplevd økt behov i sine stillinger på bekostning av doktorgradsarbeidet. Covid-relaterte utfordringer har vært en vanlig begrunnelse i søknader om forlengelse av ph.d.-perioden.

De fleste interne aktiviteter knyttet til ph.d.-studiet har vært gjennomført digitalt. For enkelte fellesarrangementer knyttet til forskerskolene har deltakelsen vært noe lavere enn normalt, mens andre kurs har hatt større oppslutning. Karrieredagen ble i 2020 gjennomført i februar, før nedstengingen.

Kandidatenes bidrag til forskningen ved instituttet

Klinisk institutt 1 inkluderer 18 fagområder hvor de aller fleste har aktiv forskning med ph.d.-rekruttering. Strategiske valg gjøres ved rekruttering av kandidater til pågående prosjekter med søknader om ph.d.-stipendfinansiering til NFR, MED-UiB, Helse Vest, Kreftforeningen, DAM-stiftelsen og andre kilder for ekstern finansiering. I tillegg sendes det tilsvarende søknader ved utlysning av særlige satsningsområder som er tilpasset fagområdene ved instituttet.

Rekruttering av kandidater som kan søke ph.d.-utlysninger gjøres gjennom langsiktig satsning på å rekruttere forskerlinjestudenter, andre studenter som skriver særoppgaver, samt LIS-leger ved de kliniske avdelingene ved samarbeidende sykehus (HUS, SUS, FONNA, FØRDE, HDS, SØRLANDET etc.). Innenfor fagområdet ernæring rekrutteres ph.d.-kandidater særlig gjennom masterprogrammene.

Forskning er i utgangspunktet «ny-skapning» av kunnskap, og K1 tilstreber å etablere nyskapende forskningsprosjekter for ph.d.-kandidatene, samtidig som instituttet er bevisst

på at kandidatene må kunne levere et nødvendig antall forskningsartikler innenfor rammen av en ph.d.-periode.

Oppfølging av fremdriftsrapporter

Kandidater og veiledere som i rapporten ber om oppfølging kalles inn til samtale med ph.d.-koordinator. I tilfeller som krever ytterligere oppfølging blir også instituttledelse involvert. Instituttet følger også opp kandidater med større forsinkelser ved å kontakte disse for rådgivning. Kandidater som er nær eller over tiden følges dessuten opp gjennom dialog fortløpende. Man er i denne sammenheng spesielt oppmerksom på kandidater hvor opplæringsdelen ikke er fullført og hvor kandidaten allerede har fått maksimal forlengelse.

Opplæringsdelen

Ved K1 er porteføljen av emner på ph.d.-nivå tett knyttet opp mot forskerskolene instituttet har ansvar for. Disse tilbyr også kurs med generell interesse utover fagområdet forskerskolene representerer.

Forskerskolen CCBio tilbyr en rekke studiepoenggivende kurs og aktiviteter, og er en viktig arena for ph.d.-kandidater, både ved K1 og andre institutter. Digital gjennomføring av flere av kursene i 2020 har muliggjort større deltakelse for ph.d.-kandidater fra eksterne institusjoner nasjonalt og internasjonalt.

Ved CCBio sendes spørreskjemaer til deltakerne etter gjennomført kurs, og forskerskolen bruker oppsummeringen av disse til evaluering, og for planlegging av neste års kurs. Videre vurderes behovet for nye kurs på grunnlag av behov for kompetanse i fagmiljøet, gjerne knyttet til eksisterende og nye prosjekter. Vurderingen skjer også i lys av hvilke områder som allerede dekkes av kursporteføljen ved fakultetet, for å unngå overlapp i tilbudet.

K1 er også involvert i Forskerskolen i klinisk medisin. Forskerskolen tilbyr kurs og aktiviteter som fremmer nettverksbygging, med deltakelse på tvers av fagområdene, som nettverkslunsjer og de årlige forskerpresentasjonene.

Ved Forskerskolen i klinisk medisin evalueres gjennomføringen av aktiviteter fortløpende i forskerskolens styremøter, og muligheten for inklusjon av nye kurs blir også drøftet i disse.

I 2021 er ny forskerskole knyttet til forskningssenteret Neuro-SysMed etablert, etter hvert med tilbud om flere ph.d.-kurs som vil styrke tilbudet for kandidater ved instituttet ytterligere.

Forskerutdanningsmelding 2020 - Institutt for global helse og samfunnsmedisin

I 2020 ble det ved Institutt for global helse og samfunnsmedisin (IGS) avlagt 30 doktorgrader, fordelt på 19 kvinner og 11 menn. Av disse var 13 fra Senter for internasjonal helse (SIH), 8 fra Fagområde for epidemiologi og statistikk, 6 fra Fagområde for allmenntilleggsmedisin, 2 fra Fagområde for helsevitenskap og 1 fra Fagområde for etikk og helseøkonomi. Av de 30 disputasene hadde 23 (76%) opponenter av begge kjønn, mens på 7 (23%) av disputasene var opponentene av samme kjønn (5 av tilfellene bare kvinner og 2 av tilfellene bare menn). Dette er en bedring fra året før hvor 35% hadde opponenter med samme kjønn. Ved utgangen av 2020 hadde IGS rundt 150 ph.d.-kandidater og 14 forskerlinjestudenter.

Oppfølging av fakultetets prioriteringer for forskerutdanningen. Forholdet mellom forskerutdanning og forskningssatsinger

Ved IGS skal alle ph.d.-kandidater være tilknyttet en forskningsgruppe. Forskningsgruppene ved IGS har i sine strategiplaner at det er en prioritert oppgave å involvere og inkludere master- og forskerlinjestudenter og ph.d.-kandidater i sine aktiviteter.

Instituttet har to egne forskerskoler: Forskerskolen i samfunnsmedisin og Forskerskolen i internasjonal helse (CISMAC/CIH Research School), som er et samarbeid mellom SIH og Senter for fremragende forskning (SFF) – CISMAC. Disse to kommer i tillegg til seks nasjonale tematiske forskerskoler som instituttet er en del av: EPINOR (For epidemiologi), NAFALM (for allmenntilleggsmedisin), NFIF (for farmasi), NORBIS (for biostatistikk), NRSRGH (for global helse) og MUNI-HEALTH-CARE (for kommunale helse- og omsorgstjenester).

Forskerskolen i samfunnsmedisin hadde fem samlinger i 2020 med temaer som er relevante for ph.d.-kandidatene på tvers av fagområdene: informasjon om nye regler med mindre omarbeiding, kandidat-veilederrelasjon, integritet i forskning, akademisk skrivekurs (dagsseminar), digitalt lunsjmøte med Preben Aavitsland og kommunikasjonsteknikk. I tillegg har ph.d.-kandidatene holdt korte presentasjoner om egen forskning. Pga. Covid-19 og stadig endrede smittevernsregler har to av samlingene vært digitale, to har vært fysiske og én hybrid.

Forskerskolen i internasjonal helse har hatt regelmessige samlinger i 2020, stort sett annenhver onsdag, slik som tidligere år. Alle samlinger har vært digitale. Vi samlet oss om et felles program som inneholdt midtveis-evalueringer (ansvar SIH), webinarer (ansvar CISMAC) og studentorganiserte 'Journal Clubs' (ansvar 3 ph.d.-kandidater). I tillegg har vi oppfordret studentene til å delta/høre på disputaser og prøveforelesninger. Vi hadde relativt mange disputaser, og har opplevd at det har vært svært vellykket å ha disputasene digitalt. Tidligere opplevde vi ofte at fysiske disputaser her i Bergen kun hadde 5-6 tilhørere, noe som var trist for kandidatene og alle. Nå er det som oftest 40-50 deltagere på disputasene.

Teknisk sett har forskerskolens arrangementer nå gått over fra Adobe Connect til Zoom, og vi har god erfaring med å ha åpne zoom-møter der deltagerne kan snakke – ikke bare stille spørsmål i chat.

UNIVERSITETET I BERGEN

Institutt for global helse og samfunnsmedisin

Vi opplever også at internett-forbindelsen har blitt forbedret i korona-tiden hos våre partnerland, slik at vi har oftest god kontakt med deltagerne i arrangementene. Våre kandidater har også god nytte av Norwegian Research School in Global Health (NRS GH), den nasjonale forskerskolen som vi samarbeider med. Denne har også gitt kurs og seminarer for våre studenter online i 2020.

Forskerskolen ved SIH er så stor at vi har behov for at ledelse av forskerskolen blir en egen funksjon for en av de vitenskapelig ansatte; nå ligger dette arbeidet hos senterleder, som opplever at det er vanskelig å ha tid til å følge opp de enkelte kandidater og veiledere så mye som det egentlig trengs.

Kurs organisert av forskerskolene på IGS:

Vi har holdt følgende kurs der flere av ph.d.-kandidatene våre har deltatt:

- Applied economic evaluation in health care - [INTH914](#)
- Equity and fairness in health - an applied approach to ethics - [INTH950](#)
- Experimental epidemiology - [INTH921](#)
- Global tuberculosis Epidemiology and Intervention - [INTH928](#)
- Migration health - [INTH944](#)
- Observational epidemiology - [INTH956](#)
- Qualitative research methods for global public health - [INTH923](#)
- Epidemiologiske prinsipper og metoder – MEDEPIDEM-A

Opptak, gjennomstrømming, frafall, disputaser og underkjenninger

Vi er fornøyd med gjennomstrømmingen av ph.d.-kandidater. Instituttet har til enhver tid om lag 150 kandidater i programmet. Tilkomsten av nye kandidater følger antallet disputaser, med rundt 30 kandidater årlig. Alrek helseklynge og Pandemisenteret gir nye rammer og muligheter.

Faglig oppfølging underveis er vesentlig for å sikre progresjon. Et viktig virkemiddel for oppfølging er midtveisevaluering, samt oppfølging av kandidater på bakgrunn av årlige framdriftsrapporter. Forskningsleder og/eller ph.d.-koordinator tar kontakt med kandidater og veiledere som har uttrykt misnøye på ett eller flere punkter i framdriftsrapporten. Vi har også innført en rutine hvor forskningsleder får tilsendt alle midtveisevalueringer for å lettere kunne følge opp kandidater som er vurdert som å ha en bekymringsverdig fremdrift. Oppfølging av kandidater som hører til CISMACH/CIH Research School blir av forskningsleder delegert til senterleder for SIH.

Korona-pandemiens påvirkning på ph.d.-utdanningen ved instituttet

En rekke av våre kandidater har måttet søke om forlengelse av ph.d.-perioden i 2020 pga. forsinkelse av feltarbeid. Korona har gjort det vanskelig å samle inn materiale fra pasienter eller andre populasjoner rundt om i verden. Vårt inntrykk er likevel at mye har gått ganske bra, og vi har jobbet med å følge opp hver enkelt kandidat for å unngå at noen faller ut av programmet. Noen kandidater som har vært i oppstartsfasen når pandemien kom har meldt at de kom tregt i gang som følge av at datainnsamlinger ikke har latt seg gjennomføre som planlagt. Hvor mye disse kandidatene vil bli forsinket som følge av pandemien vet vi ikke før de nærmer seg slutten av ph.d.-løpene.

SIH har en fellesgrad med Hawassa University i Etiopia, og vi har tatt opp 16 kandidater derifra. Dette er et betydelig merarbeid mht. veiledning som utføres av de vitenskapelig ansatte når det gjelder

UNIVERSITETET I BERGEN

Institutt for global helse og samfunnsmedisin

disse kandidatene, og i denne grupper er så godt som alle forsinket 1-2 semester i sitt arbeid. Men vi har stor tro på at de fleste vil kunne disputere i 2021.

Pandemien har også ført til noe utfordringer for kandidatene med å fullføre formidlingsdelen i opplæringsplanen. I samarbeid med nasjonale forskerskoler har vi arrangert noen digitale konferanser hvor kandidatene kan presentere egen forskning og få spørsmål og tilbakemeldinger fra publikum.

Veilederopplæring

Instituttet ser på veilederopplæring som et godt tilbud fra fakultetet, og mener det er viktig at dette tilbudet videreføres. Særlig viktig er det å kunne gi nye veiledere et slikt tilbud, men det er likevel viktig at opplæringen gjelder for alle veiledere. Generelt har tilbakemeldinger fra ansatte ved IGS angående programmet vært gode, og vi har relativt høy deltagelse fra våre ansatte.

Internasjonalisering

Den nye [forsknings- og innovasjonsstrategien til IGS](#) oppmuntrer i stor grad til internasjonalisering. SIH har to prosjekter i NORPART-programmet og farmasi har ett. Brorparten av instituttets ph.d.-kandidater deltar vanligvis på internasjonale kurs og seminarer, men dette har minket kraftig under pandemien. SIH/IGS har i 2020 fått tilsagn på 7 NORHED-2 prosjekter, som finansieres av Norad. Disse bringer med seg en rekke ph.d.-kandidater, men de fleste vil bli tatt opp ved universiteter hos partnere i sør.

I instituttets strategi blir det lagt vekt på tilrettelegging for utveksling og forskningsopphold i utlandet, og for tilsetting av internasjonale professor II knyttet til forskningsgruppene, fortrinnsvis gjennom ekstern finansiering.

Forslag til vedtak i Instituttrådet:

Forskerutdanningsmeldingen tas til orientering.

PH.D.-UTDANNINGSMELDING 2020 IKO

KORONA-PANDEMIENS PÅVIRKNING PÅ PH.D.-UTDANNINGEN

Nedstengning av laboratoriene og senere redusert drift som følge av pandemien har ført til forsinkelser for flere kandidater. Hjemmekontorsituasjonen våren 2020 bidro neppe til økt produktivitet i skrivearbeidet, slik en kunne håpe for bl.a. kandidater i slutfasen. Kontakt med utlandet var i 2020 redusert, i og med at nesten samtlige faglige reiser/utenlandsopphold ble avlyst. Noen prosjekter har fått forsinket oppstart, mens datainnsamlinger, lab-arbeid og klinisk forskning har blitt forsinket/utsatt. Slike pandemieffekter har også inntruffet hos våre samarbeidspartnere, nasjonalt og internasjonalt – noe som ytterligere har forsterket effektene lokalt.

Digital veiledning har i store trekk fungert bra, men med manglende/reduert fremdrift i prosjektene, har veiledningen også blitt redusert.

Ang. opplæringsdelen har kurs gått som oppsatt, men i digital form. Avlyste konferanser 2020 der det var planlagt deltakelse (og formidlingspoeng) har medført manglende formidlingspoeng for flere kandidater.

Sosiale og helsemessige aspekter: Det er vanskelig å uttale seg sikkert omkring slike konsekvenser, men instituttet har eksempel på at pandemien kan ha trigget en akutt og vanskelig livshendelse for ph.d.-kandidat.

En håndfull kandidater fikk forlengelse som følge av korona. Disse kandidatene har søkt individuelt og via HR-seksjonen. Minst en av kandidatene våre har i tillegg dokumentert forsinkelse som følge av pandemien, og hun vil søke om forlengelse i slutten av sitt ph.d.-løp.

PRIORITERINGER FOR PH.D.-UTDANNINGEN

Instituttet følger med på Det medisinske fakultetets initiativer og prioriteringer for å ta aktivt del i de nye satsingene innen forskerutdanning. Informasjon fra fakultetet om arrangementer, aktiviteter, nye satsinger og innovasjoner blir formidlet både til ph.d.-kandidater og fast vitenskapelig stab, og diskutert i relevante fora. Forskningsutvalget ved instituttet blir jevnlig orientert om utlysningen og innovasjoner innen UiB og fakultetets prioriterte satsingsområder og instituttets muligheter til å engasjere seg blir diskutert.

Instituttet for klinisk odontologi vedtok en ny forskingsstrategi i 2019 der forskerutdanning er et av hovedtemaene. Instituttet har satt seg som et mål om å ha et aktivt faglig læringsmiljø for tilegning av vitenskapelige, praktiske og analytiske ferdigheter for våre doktorgradskandidater, samtidig som alle vitenskapelig ansatte i faste stillinger skal være involvert i doktorgradsutdanningen ved instituttet. I strategien pekes det mot 11 konkrete tiltak som skal iverksettes i løpet av 2019 – 2022 for å oppnå målene. Disse tiltakene er rettet både mot rekruttering av eksterntfinansierte ph.d.-kandidater, profilering av ph.d.-kandidater, økning av deres kompetanse og ferdigheter, og styrking av veilederes engasjement og kompetanse. Fakultetets øremerkede ph.d.-stillinger for odontologiske kandidater er et viktig strategisk virkemiddel for å opprettholde god og innovativ odontologisk forskning.

PH.D.-UTDANING OG FORSKNINGSSATSINGER

En stor andel av ph.d.-kandidatene ved instituttet finansieres gjennom eksterne midler. Rundt 1/3 av kandidater ved instituttet har finansieringen fra andre kilder enn UiB (eksternfinansierte prosjekter, andre institusjoner og selvfinansiering). Ekstern finansiering blir også en viktig måte å rekruttere ph.d.-kandidater på, spesielt når Kvoteprogram-finansieringen er avviklet. Instituttet jobber også systematisk med å kartlegge og oppfordre forskningsgrupper til å utnytte muligheter tilknyttet utlysninger om tverrfakultære prosjekter og UiB-satsinger.

Alle våre ph.d.-kandidater er tilknyttet instituttets forskningsgrupper og dermed involvert i forskningsmiljøer som gjenspeiler instituttets satsingsområder. Instituttet har under ordinære forhold regelmessige ph.d.-seminarer og i 2019 var temaene blant annet den nye ph.d.-forskriften, ph.d.-prosjekt håndtering, etikk og forskningsmetodologi. Ph.d.-kandidater startet en «Journal Club» der de fordyper seg i forskningslitteratur innen utvalgte temaer. Forskningsgrupper ved instituttet variere i størrelse og aktivitetsnivå, derfor er egne samlinger for ph.d.-kandidater viktige arenaer der alle kandidater får bygge opp kunnskaper og ferdigheter.

Instituttets ph.d.-kandidater er vesentlig for forskningen ved instituttet, og bidrar sterkt til den anerkjennelsen som forskningen ved IKO får.

OPPTAK, FREMDRIFT OG DISPUTASER

Ved Institutt for klinisk odontologi var det i 2020 ca. 30 forskerutdanningskandidater. I løpet av året hadde instituttet fem disputaser. To kandidater har blitt skrevet ut av ph.d.-programmet på grunn av manglende progresjon.

Instituttet har gode rutiner for tett oppfølging av kandidater gjennom de forskjellige fasene i ph.d.-løpet. Ved oppstart blir det arrangert et eget møte med nye ph.d.-kandidater der utfyllende informasjon om ph.d.-utdanning ved Det medisinske fakultetet blir gitt. Årlige oppfølgingssamtaler etter fremdriftsrapportering og midtveisevalueringer er et viktig verktøy som tas i bruk for å følge kandidater underveis, avdekke eventuelle avvik eller utfordringer og sette i gang tiltak ved behov. Når ph.d.-perioden nærmer seg slutten blir kandidatene innkalt til et møte for å diskutere innlevering eller eventuelt behov for forlengelse av ph.d.-perioden. Ved utgang av 2020 hadde instituttet en økning i antall kandidater på overtid, jf. avsnitt om pandemi.

VEILDEROPPLÆRING OG KARRIEREVEILDENING

I framdriftsrapportene til ph.d.-kandidatene kommer det frem at kandidatene ved instituttet er fornøyde med veiledningsforholdene. Ph.d.-koordinator og forskningsleder er i kontinuerlig dialog med kandidater om veilederforholdet, som også er et spesielt tema som tas opp i oppfølgingssamtaler.

Institutt anbefaler alle veiledere ved instituttet å delta på samlinger fakultetet arrangerer. Karriereveiledning blir ivaretatt gjennom Karrieredagen arrangert av ph.d.-koordinatorer ved Det medisinske fakultetet. Da de fleste av kandidatene ved instituttet har utdanning som tannlege er det lite bekymring blant kandidater om utfordringer knyttet til jobbmuligheter etter fullført ph.d.

INTERNASJONALISERING

Instituttets stipendiatmiljø er internasjonalt sammensatt, men graden av internasjonal kontakt gjennom reiser og opphold har av korona-relaterte årsaker vært mindre i 2020.

Instituttet har i sin strategi vektlagt systematisk arbeid med internasjonalisering og øke antall kandidater som reiser på utenlandsopphold. Dette har vært vanskelig å gjennomføre i 2020.

Flere av instituttets kandidater planlegger utenlandsopphold i 2021.

Det medisinske fakultet

Referanse

2021/1914-MABI

Dato

15.04.2021

Ph.d.-utdanningsmelding 2020 fra Institutt for biomedisin

Korona-pandemiens påvirkning på ph.d.-utdanningen

Den største påvirkningen av koronapandemien er ettervirkninger av nedstengingen i mars/april 2020. I denne perioden ble tilgang til laboratoriene stengt uten varsel. Nesten alle prosjekter ved instituttet er basert på laboratorieforsk. Som følge av dette var det mange forsøk som ble avbrutt og som måtte startes på nytt. Her har mange ph.d.-kandidater mistet mye mer tid enn seks uker. Kandidater som arbeider med forsøksdyr, beretter om forsinkelser på 6 måneder eller mer.

For tiden er det i tillegg forsinkelser pga. leveringsproblemer av utstyr og service. Enkelte instrumenter blir ikke vedlikeholdt, siden de trenger spesialkunnskap som må hentes fra utlandet. Andre instrumenter er kjøpt inn, men kan ikke tas i bruk av samme grunn. Noen kliniske studier har blitt utsatt. Men stort sett virker det som om datainnsamling er fremdeles godt i gang. Noen prosjekter har blitt tilpasset slik at man kan bruke et annet instrument, eller man sender materiale for undersøkelse til samarbeidspartnere.

Ang. opplæringsdelen er det mye usikkerhet knyttet til det å vite hvorvidt ulike digitale aktiviteter vil bli godkjent for opplæringsdelen. Opplæringstilbudet er gjerne der, men det at Programutvalget ved Det medisinske fakultet ikke forhåndsgodkjenner kurs gjør at ph.d.-kandidatene sliter med å finne relevante emner som kan gi uttelling for ph.d.-programmet.

En stor utfordring er det sosiale aspektet vedrørende avstandskrav og smittevern. Forskerskolen ved Institutt for biomedisin har ikke hatt aktiviteter siden våren 2020, og kontakt med kandidatene har blitt minimert til det nødvendige. De uformelle samtalene ved forskerskolens samlinger har vært en viktig del av kandidatoppfølging, da det er her kandidatene begynner å fortelle om de små tingene som plager de. Det siste året har det derfor vært vanskeligere for instituttet å fange opp eventuelle problemer som kandidatene måtte ha under ph.d.-løpet.

Kandidatenes bidrag til forskningen ved instituttet

Vedrørende strategiske vurderinger i forbindelse med ansettelse og opptak av ph.d.-kandidater ved Institutt for biomedisin, så er det her lite frihetsgrader for instituttet til å påvirke disse ansettelsene og jobbe strategisk. Det foreligger ikke tildelinger av ph.d.-stillinger direkte til instituttet som kan brukes strategisk inn mot satsningsområder instituttet ønsker å styrke. For at instituttet bedre skal kunne gjennomføre en helhetlig strategisk plan

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

for satsningsområder man ønsker fremmet, hadde det vært ønskelig at noen ph.d.- stillinger legges ned på instituttnivå.

Prosjektene er gjerne store samarbeidsprosjekter som publiseres med 10-20 forfattere, derfor er også ph.d.-kandidater involvert i nettverk som er større en forskningsgruppen lokalt. Ph.d.-kandidatene er essensielle for instituttets forskning, og det utføres prosjekter med en høy grad av nyskapende verdi.

Det bør her også nevnes at det kan være utfordrende å involvere ph.d.-kandidater i store forskningsprosjekter der de ikke nødvendigvis kommer høyt opp på forfatterlisten. Grunnen er fakultetets begrensninger ang. medforfatterskap i doktorgradsavhandlinger. Det samme gjelder prosjekter med potensielt høy impact, der det kan være forholdsvis høy risiko for at resultatene ikke genererer en publiserbar artikkel. Vi synes det er uheldig at veileder noen ganger må fraråde kandidatene fra å involvere seg i større, internasjonale, nyskapende, og langvarige prosjekter pga. fakultetets krav ang. medforfatterskap.

Oppfølging av fremdriftsrapporter

Fremdriftsrapportene viser seg være til lite hjelp for kandidatoppfølging. Det er naturlig at kandidatene prøver å presentere situasjonen i best mulig lys, derfor skriver de sjeldent noe som er verdt å følge opp. Kandidatene følges i stedet opp etter midtveisevaluering.

Opplæringsdelen

Det mangler i stor grad kurs i bioinformatikk på ph.d.-nivå. Vi burde hatt et undervisningsmiljø og ekspertise rundt dette temaet også lokalt ved Det medisinske fakultet i større grad enn hva nå er tilfellet og dermed også kunne gi enda mer relevant og lett tilgjengelig undervisning innen dette temaet. Ellers virker det som om ph.d.-kandidatene alltid finner emner som kan inngå i opplæringsdelen, enten ved fakultetets forskerskoler, eller eksternt. Temaet blir tatt opp ved midtveisevaluering. Det som er en utfordring, er hovedsakelig usikkerheten om eksterne emner vil godkjennes, som beskrevet over. Ph.d.-emner evalueres ikke.

Mental helse

Vi vil gjerne gjøre oppmerksom på at mental helse ser ut til å være en utfordring for ph.d.-kandidater. En rask gjennomtelling av kandidater som har startet siden 2015 viser at ca. 13% (9 av 70) har gitt uttrykk for mentale problemer som påvirker ph.d.-progresjonen. Det kan være personlige kriser som minker motivasjonen temporært, men flere kandidater beretter at det er selve ph.d.-løpet og prestasjons- og tidspress som forårsaker angst- og depresjonstilstander.

Noen kandidater blir sykmeldt over lengre tid. Enkelte har sluttet uten å fullføre. I tillegg til kandidatene som har sagt fra at de sliter, regner vi med at det finnes flere som sliter, men ikke sier ifra, eller som venter for lenge til de oppsøker hjelp. Selv om de tar kontakt med veileder eller ph.d.-koordinator er det ikke sikkert at de blir henvist til riktig sted, eller at de tar det neste steget selv. Når kandidater henvender seg til fastlegen blir de gjerne sykmeldt, men får ingen behandlingstilbud. De har fått ekstra tid til å fullføre graden, men dette løser ikke problemet. Vi etterlyser derfor en løsning der ph.d.-kandidater får preventiv opplæring til selvhjelp med mentale problemer, og god informasjon om hvor de kan få profesjonell hjelp. I tillegg burde veiledere og administrative kontaktpersoner bli bevisstgjort på slike utfordringer og også kunne henvise kandidater til en plass der de kan være sikre på å få hjelp.

Internasjonalisering og språk

Ved Institutt for biomedisin kommer over halvparten av ph.d.-kandidatene (29 av 54) fra utlandet og har derfor ingen eller lite norskkunnskaper. Informasjon som direkte angår kandidatene foregår på engelsk, og det fungerer godt for alle våre kandidater. Informasjon som sendes fra rektor eller universitetsadministrasjonen kommer nå alltid tospråklig. Men dessverre opplever kandidatene fremdeles at en del generell informasjon fra Det medisinske fakultet blir distribuert på norsk uten en engelsk oversettelse. Dette gjelder saker der ph.d.-kandidater ikke er målgruppen, men likevel bidrar det til at ikke norsk-talende kandidater blir ekskludert fra sitt eget arbeidsmiljø. Siden tekstene ikke er oversatt, kan kandidatene gjerne ikke selv vurdere om innholdet hadde vært interessant.

Her er en liten sammenstilling av noen av sakene som ble sendt til alle ansatte i 2020, som var skrevet på norsk. De ble sendt enten direkte eller via nyhetsbrev: alle saker fra enhet for læring, alle saker fra forskerlinjen, alle saker fra pandemiseret, invitasjon til veiledersfrokost. Invitasjon til valgmøte med rektorkandidatene, i regi av Det medisinske fakultet, lyder som følger: «Møte vil foregå på norsk, det er derfor ingen engelsk oversettelse av denne mailen». Den ble sendt til alle ansatte. Invitasjon til felles HMS-dag. Her ble det holdt et foredrag på norsk, med tema om hvordan vi kan forebygge mobbing og skape et inkluderende felleskap. Vi synes at felleskap kunne være enda mer inkluderende hvis alle meldinger var utformet på norsk og engelsk. Ofte er det vanskelig å holde arrangement på engelsk, men det ville være ønskelig å fortsette å jobbe mot å tilby alle relevante tilbud på engelsk.

Samtidig har vi også fått beskjed fra kandidater som ikke fikk opptak til norskkurs ved UiB. For opptak må man ha studierett som masterstudent, utvekslingsstudent, eller være ansatt. Til og med partnere av internasjonale ansatte, flykninger, og innvandrere med permanent opphold kan få opptak, men ph.d.-kandidater som er ekstern ansatt f.eks. gjennom nærings-ph.d.-programmet har ikke tilgang til norskopplæring via UiB.

Internkommunikasjon mellom HR- og forskningsseksjon ved Fakultet

Både kandidater, veiledere, og administrasjonen ved Instituttet stusser på at de skal levere dokumenter til ph.d.-seksjonen ved Fakultetet, som er utformet av HR-seksjon ved det samme Fakultet. Dette gjelder kandidater som er ansatt, og har gått gjennom en søknads- og ansettelsesprosess. HR-seksjonen har samlet inn prosjektbeskrivelse, veiledererklæring, dokumentasjon på engelskkunnskap mm. og har utformet en arbeidskontrakt. Alle disse dokumenter ligger i dokumentarkivet ved Det medisinske fakultet. Likevel krever ph.d.-seksjonen at dokumentene blir levert sammen med søknad om opptak til ph.d.-programmet. Denne prosessen er ikke bare en tidkrevende omvei, men utsetter også persondata til fare for å komme på avveie, siden de ofte blir sendt per epost.

Prosjektbeskrivelse

Uklare krav for prosjektbeskrivelsen skaper gjerne forvirring allerede i begynnelsen av ph.d.-løpet. Krav til prosjektbeskrivelsen av HR-seksjon (maks 6 sider) er forskjellig fra krav fra forskningsseksjon (6-8 sider, krav om etiske vurderinger, rolle til veileder, plan om utenlandsopphold, fremdriftsplan). I søknadsskjema til ph.d.-programmet er det enda en annen variant av prosjektbeskrivelse (maks 15 sider, ingen krav om etikk, ingen fremdriftsplan). Disse forskjellene gjør at kandidater bruker unødvendig mye tid på å finne ut hva som egentlig er kravene, og at administrasjon ved institutt eller fakultet må etterlyse informasjon som kunne ha vært inkludert i prosjektbeskrivelsen.

Ph.d.-utdanningsmelding 2020 – Det medisinske fakultet

19.04.2021

Merknad: Klinisk institutt 2 har ikke levert sin forskerutdanningsmelding.

1. Opptak, gjennomstrømming, disputaser, underkjenninger og frafall – beskrivelse av situasjonen og eventuelle tiltak for å forbedre disse parameterne.

I 2020 tok fakultetet opp 86 nye kandidater, med følgende fordeling: 11 ved institutt for biomedisin, to ved institutt for klinisk odontologi, 22 ved Klinisk institutt 1, 24 ved klinisk institutt 2, og 27 ved institutt for global helse og samfunnsmedisin. Dette er en nedgang fra 2019 da vi tok opp 90 nye kandidater, og i 2018 da vi tok opp 115 kandidater.

Vi ser at det er variasjoner mellom instituttene når det gjelder gjennomstrømming og oppfølging av kandidater i programmet. Dette henger til dels sammen med instituttens størrelse og antall kandidater ved hvert institutt.

Totalt ble det avlagt 113 doktorgrader ved fakultetet med følgende fordeling: 7 ved institutt for biomedisin, 5 ved institutt for klinisk odontologi, 30 ved Klinisk institutt 1, 42 ved Klinisk institutt 2, 29 ved institutt for global helse og samfunnsmedisin. Dette er det høyeste antall doktorgrader siden 2013, da det også var 113 grader som ble avlagt.

Dette er en betydelig økning fra 2019 da 93 kandidater disputerte. Til tross for korona-pandemien var alle planlagte disputaser gjennomført i 2020, og ingen disputaser ble avlyst. Instituttene gjorde kjempeinnsats for å få til dette.

Andel kandidater som disputerte innen 6 år ved Det medisinske fakultetet, registrert med startår 2014 (n=104) hadde 80,5% disputert innen utgangen av 2020. Tilsvarende tall for 2013 (n=88) var 73,8%. For opptaksårene 2011 og 2012 var andelen ca. 70%.

Totalt hadde vi 3 avhandlinger med anbefalinger om mindre omarbeiding.

2. Korona-pandemiens påvirkning på ph.d.-utdanningen ved fakultetet.

Flere av instituttene ved fakultetet melder at de fleste ph.d.-kandidatene har vært berørt av korona-pandemien på en eller annen måte. Det har vært begrenset eller manglende tilgang til utstyr, laboratoriet, lokaler og ikke minst datainnsamling. Enkelte kandidater som var helt i slutfasen har imidlertid fått ro til å skrive, og dette kan ha bidratt til det høye antallet disputaser i 2020. Det er grunn til å tro at kandidater som var tidlig eller midt i løpet er sterkere påvirket enn de som nærmet seg innlevering.

De fleste kurs i opplæringsdelen har gått som planlagt, men digitalt. Utfordringen har vært å delta på konferanser og seminarer som var arrangert, men ble avlyst pga. pandemien. Spesielt for kandidater som har vært i siste fase i doktorgradsperioden har det vært utfordringer med å få ferdigstilt formidlingsdelen i opplæringsdelen, og fakultetet har vedtatt å gi poeng for formidling på konferanser som skulle vært avholdt i 2020 for kandidater som hadde kort tid igjen før innlevering, forutsatt at kandidaten kunne vise til at bidraget var akseptert og at poster eller innlegg er produsert.

Fakultetet har fått flere søknader om forlengelse pga. korona-pandemien. De fleste melder at hjemmekontor har vært en utfordring, og at det har vært vanskelig både fysisk og psykisk å jobbe i denne perioden. Flere kandidater ved Klinisk institutt 1 har meldt at de måtte tre inn i klinikken ved økt behov i sine stillinger på bekostning av ph.d.-arbeidet.

Vel så bekymringsfullt som de faglige forsinkelsene, er de sosiale og helsemessige konsekvensene pandemien påfører ph.d.-kandidatene. Det er grunn til å tro at personer som sitter i midlertidige stillinger med tidspress om å bli ferdig med en grad, som kanskje har kommet til Bergen kort tid før den første nedstengingen er sterkere rammet enn andre. Instituttene melder i tillegg at det har vært vanskeligere å følge opp kandidatene i denne perioden og at de er bekymret for om de i tilstrekkelig grad klarer å fange opp problemer av psykososial art.

3. Kandidatenes bidrag til forskningen ved fakultetet.

Store deler av forskningen ved fakultetet gjøres ved hjelp av ph.d.-kandidater, både eksternt og internt finansierte. Instituttene er i varierende grad fornøyde med hvilke muligheter de selv har til å prioritere forskningsområder, ettersom stipendiatstillinger fra UiB tildeles på fakultetsnivå. Et institutt peker på at dette begrenser muligheten til å styrke fagområder man ønsker å satse særskilt på, mens andre peker på at alle kandidater er knyttet til forskergrupper ved instituttet og ved dette har tilknytning til instituttets satsingsområder.

4. Fakultetets systematiske kvalitetsarbeid (med referanse til kvalitetssikringssystem for ph.d.-utdanningen, vedtatt i 2017).

Midtveiseevaluering

Alle ph.d.-kandidater ved Det medisinske fakultet skal gjennomføre midtveiseevaluering halvveis i sin avtaleperiode og senest innen 2/3 av ph.d.-perioden beregnet ut fra fulltid ph.d.-studier. Dette blir arrangert for å hjelpe kandidaten og veileder å vurdere om kandidaten er godt på vei til å oppnå ph.d.-utdanningens forventede læringsutbytte og om prosjektet er i rute i henhold til oppsatt plan. Tre uker før evalueringen leverer kandidaten en kort skriftlig rapport der det redegjøres

for progresjon og status for publiserte/planlagte publikasjoner, opplæringsdelen, plan for gjennomføring og eventuelle problemer.

Komiteen fyller ut og signerer et eget evalueringsskjema samt protokoll for godkjent midtveisevaluering. I 2019 og 2020 har det blitt jobbet systematisk for å bedre rutinene for dokumentasjon og oppfølging av midtveisevaluering, for å sikre at kandidaten får den oppfølgingen som trengs med tanke på å bli ferdig. Dette er ressurskrevende og er et arbeid som fakultet og institutter må prioritere videre for å oppnå ønsket effekt.

Oppfølging av fremdriftsrapporter:

Fremdriftsrapporteringen ble i stor grad gjennomført etter planen. Høsten 2020 har fakultetet lagt til spørsmål knyttet til korona-pandemien. Instituttene kaller inn kandidater og veiledere som i rapporten ber om oppfølging. Instituttledelse blir involvert i tilfeller som krever ytterligere oppfølging. Det medisinske fakultet gjennomfører årlige dialogmøter med alle instituttene. Fra forskningsseksjonen har prodekan og 1-2 medarbeidere på forskningsseksjonen deltatt. På instituttene har instituttleder, forskningsleder, administrasjonssjef og forskningskonsulent vært innkalt. Ved IGS har i tillegg senterleder deltatt. Konsekvensen av koronasituasjonen for ph.d.-kandidater var et tema på alle møtene i 2020, i tillegg til andre overordnede spørsmål og konkret oppfølging av enkeltkandidater.

Fakultetet anser at en årlig dialogmøte gir viktige tilbakemeldinger og er en anledning for institutter og fakultetet til å drøfte aktuelle problemstillinger og prinsipielle temaer slik de oppleves på de enkelte enhetene. Fakultets institutter har svært ulikt omfang på forskerutdanningen og opplever derfor delvis ulike utfordringer, som det er viktig å ha god og kontinuerlig dialog om.

Opplæringsdelen

Den obligatoriske delen av opplæringen består av grunnkurset, midtveisevaluering, og formidling. For kandidater med forskningsprosjekt hvor det inngår bruk av forsøksdyr, er opplæring i bruk av forsøksdyr i medisinsk forskning obligatorisk. I tillegg er det en valgfri del av opplæringen. Kandidatene tar emner som tilbys av blant annet forskerskolene, men også eksterne emner fra andre universiteter.

Ved grunnkurset, og en rekke andre kurs arrangert ved UiB sendes spørreskjema til deltakerne etter gjennomført kurs, og disse blir brukt til evaluering og for å planlegge neste års kurs.

Resultatene som fremkommer i den årlige analysen av kandidatundersøkelsen:

DET MEDISINSKE FAKULTET

PROGRAMUTVALGET FOR FORSKERUTDANNING

MØTE 28.04.2021

SAK 22/21

ePhorte sak 2021/1770

Revidert kurs beskrivelse – Clinical Trials

Hva saken gjelder

CCBIO/Klinisk institutt 1 har tidligere sendt inn søknad til programutvalget for forskerutdanning for opprettelse av følgende emner: Clinical Trials Course. Programutvalget godkjente ikke opprettelsen av emnet i daværende form.

Emneansvarlige ønsker en ny vurdering av søknaden og den reviderte emnebeskrivelsen der de blant annet har redusert studiepoeng fra 3 til 2.

Programutvalget bes om å gjøre vurdering av emnets form og innhold og vedta om emnet kan opprettes i foreslått revidert form.

Forslag til vedtak:

1. Programutvalget godkjenner opprettelsen av emnet «Kliniske studier». Studiepoengtildeling angis dersom denne fraviker foreslått studiepoengtildeling.
2. Programutvalget godkjenner ikke opprettelsen av emnet i nåværende form. Begrunnelse og forslag til revidering gis.

Vedlegg:

1. Oppdatert søknad om opprettelse av emne fra Klinisk institutt 1.
2. Søknadsbrev
3. Revidert emnebeskrivelse
4. Tentativt kursprogram

HAJA/21.04.2021

Det medisinske fakultet

Referanse

2021/2682-KJH

Dato

19.04.2021

Oppdatert søknad om opprettelse av emne - Kliniske studier

Vedlagt følger tilbakemeldinger angående søknad om opprettelse av nytt emne i kliniske studier, samt revidert emnebeskrivelse for emnet. Tentativt kursprogram ligger under den opprinnelige søknaden i ePhorte.

Vi ber om at den oppdaterte søknaden blir behandlet i kommende møte i programutvalget for forskerutdanning.

Vennlig hilsen

Kjetil Utvik Harketstad
seniorkonsulent

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Klinisk institutt 1
Telefon

Postadresse
Postboks 7804
5020 BERGEN

Besøksadresse
Jonas Lies vei 87
Bergen

Saksbehandler
Kjetil Utvik Harketstad
55582069

Ad. Opprettelse av nytt emne - Kliniske studier

Viser til brev datert 17. mars 2021 (Referanse 2021/2682-HAJA).

Som en del av CCBIO sin forskerutdanning ble det høsten 2029 gjennomført en kurs kalt «*Clinical Trials in Cancer Research*» (<https://www.uib.no/en/ccbio/124299/clinical-trials-cancer-research>). Tematikken for kurset som strakk seg over 2 fulle dager var kliniske kreftstudier. Deler av ettermiddagssesjonen først kursdag fokuserte på formaliteter og reguleringer. Denne delen ble ledet av FoU-avdelingen ved Haukeland Universitetssykehus. Anne-Mathilde Kvamme og hennes team gjennomførte en fokusert gjennomgang av ICH EG GCP og deltagerne mottok ved avslutning av kurset et kursbevis som inkluderte et Good Clinical Practice (GCP)-sertifikat. Nesten 70 personer deltok på kurset og evalueringen var svært god. Gitt de gode erfaringene, har vi hatt en ønske om å gjennomføre dette kurset hvert annet år.

CCBIO startet som dere vet tidlig med sin forskerskole – *CCBIO Research School for Cancer Studies (RSCS)* – og denne har hatt en rivende utvikling og utvidelse av kursporteføljen siden starten i 2014. Nå som moderinstituttet Klinisk Institutt 1 har fått et FKB-senter (Forskningssenter for klinisk behandling) Neuro-SysMed fant CCBIO det naturlig å dele på erfaringene og etablere et potensiale for synergieffekter og god samhandling.

Vi fant det derfor naturlig i forbindelse med planleggingen av årets kurs med fokus på kliniske studier å se på muligheten for et felles kurs. Vi, Øivind Grytten Torkildsen fra Neuro-SysMed og Line Bjørge fra CCBIO, og en prosjektgruppe fra begge institusjoner har utarbeidet et program for et 3 dagers kurs hvor fokus er kliniske studier ved kreft og nevrologiske sykdommer. Kurset er delt opp i 9 bolker for å dekke ulike aspekter, tilsammen 24 timer. Kurset i år fokuserer spesielt på hvorfor det er viktig med kliniske studier og hvilke faktorer som man må ha på plass for å lykkes (se programmet). Inkludert er også en 2,5 times sesjon første kursdag om ICH E6 GCP som er bygget opp slik at deltagerne etter gjennomføring kvalifiserer for GCP-sertifikat. Det forventes at kandidatene også bruker vedlagte litteraturliste som et ledd av forarbeidet til og etterarbeidet for kurset. Vi har stipulert at selve litteratur gjennomgangen vil ta ca. 2,5 arbeidsdager (17,5 timer) og at arbeidet med innleveringsoppgaven vil ta 2 arbeidsdager (14 timer), noe som gir en totaltid på kurset på 55,5 timer.

Programutvalget ber om følgende endringer:

- *Legge inn et arbeidskrav eller endre vurderingsform for å sikre at læringsutbytte kan vurderes individuelt.*
 - Etter gjennomføring av kurset vil deltagerne bli bedt om å sende inn et refleksjonsnotat. Først nå dette er godkjent vil kurset ansees som fullført, og kursbevis vil bli utstedt. Vi har lagt inn informasjon om dette i kursbeskrivelsen.
- *Ha en til to dagers mellomrom mellom de tre sammenhengende dagene for å gi kandidater tid til å lese planlagt pensum. Dersom dette ikke vurderes som hensiktsmessig bør pensummengden reduseres slik at det er realistisk å lese mens kurset går.*
 - Å dele opp kurset ansees ikke som gjennomførbart. Som det fremgår av programmet har allerede en helt panel av forelesere allerede akseptert deltagelse på de foreslått kursdagene.
 - Vi vil dele opp pensum i 2 deler; en del som bør leses før kurset og en del som bør leses i etterkant av kurset for å kunne utarbeide refleksjonsnotatet. En tydelig presisering i litteraturlisten vil bli lagt til.

- *Reduserer antall studiepoeng*
 - Antall kurs poeng reduseres fra 3 til 2.
- *Det må komme tydelig frem i kursbeskrivelsen at det gis studiepoengreduksjon hvis kandidaten har tatt GCP901.*
 - For de kandidatene som har tatt GCP901 vil det gis studiepoengreduksjon. Dette vil også bli beskrevet i kursutlysningen.
 - Vi har i kursbeskrivelsen foreslått en reduksjon på 0,5 ECTS-poeng. Gitt at GCP delen i dette kurset utgjør 2,5 timer av et 24 timers kurs (10%) og 4 timer av 20 timers (20%) forberedelsestid ber vi om råd om hvor stor studiepoengreduksjon tidligere deltagelse ved GCP901 gir.
 - Vi ber dere vurdere om det er hensiktsmessig å redusere antall ECTS-poeng som oppnås ved tidligere gjennomført GCP901-kurs. De to kursene supplerer hverandre, slik at det er ønskelig at de som er interessert i klinisk forskning gjennomfører begge kurs. Vi frykter at interessen for GCP901-kurset vil bli mindre dersom tidligere gjennomføring av dette medfører en reduksjon i antall studiepoeng som gis.

Vi gjør oppmerksom på at arbeidet med kursutarbeidelsen er ulønnet og utføres ut fra et genuint ønske om å øke kompetansen hos studenter. Vi hadde derfor satt pris på om Programutvalget i sin skrivelse / betenkning også kunne ha gitt oss positive tilbakemeldinger på det omfattende arbeidet vi har lagt ned i forbindelse med utarbeidelsen av det tilsendte programforslaget.

Med hilsen

Line Bjørge, seksjonsoverlege og professor

Klinisk institutt 2, UiB
Kvinneklinikken, Haukeland Universitetssykehus
Bergen

Øivind Torkildsen, overlege og professor

Klinisk institutt 1, UiB, Nevrosysmed, Nevroklinikken,
Haukeland Universitetssykehus, Bergen

Sist oppdatert mars 2019	
NORSK	ENGELSK
Kurskode CCBIONEUR911	Course code CCBIONEUR911
Studienivå Ph.d.	Level PhD
Kursnavn Kliniske studier	Name Clinical Trials
Kortnavn Kliniske studier	Short name Clinical trials
Stedkode 132400	132400
Fagkode	Subject code
<p>Kursinnhald</p> <p>Kurset er laget for å forberede deltakerne på hvordan man utfører kliniske studier på mennesker. Modulene i kurset er basert på Good Clinical Practice (GCP) og deltakerne vil motta GCP-sertifikat etter fullført kurs.</p> <p>Tentativ timeplan vedlagt</p>	<p>Course content</p> <p>The course is designed to prepare the participants to conduct clinical trials in humans. The modules included will be based on the ICH_GCP, and the participants will receive a certificate in Good Clinical Practice on completion of the course.</p> <p>Tentative course schedule attached</p>
<p>Læringsutbytte</p> <p>Etter at kurset er gjennomført skal kandidaten ha følgende læringsutbytte definert i form av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:</p> <p>Kunnskaper Kunnskap om hvordan og hvorfor man utfører kliniske studier i henhold til god klinisk praksis (good clinical practice) og hvilke regulatoriske hensyn som må følges.</p> <p>Ferdigheter Kunne vurdere kritisk gjennomførbarhet og utfordringer ved gjennomføring av kliniske studier.</p> <p>Kunne sikre at eget forskningsteam har nødvendig kompetanse til å gjennomføre</p>	<p>Learning outcomes</p> <p>Upon completing this course the candidate will have the following learning outcomes defined in terms of knowledge, skills and general competence:</p> <p>Knowledge Knowledge about how and why clinical trials are performed, according to good clinical practice and regulatory protocols for clinical trials.</p> <p>Skills Be able to critically assess the feasibility and challenges when running clinical trials.</p> <p>Be able to prepare research staff in conduction of clinical trials.</p>

<p>kliniske studier.</p> <p>Kunne velge relevant litteratur som omhandler kliniske studier.</p> <p>Generell kompetanse Modulene vil være basert på ICH_GCP og deltakerne vil få et sertifikat for god klinisk praksis (GCP) ved fullført og bestått kurs.</p>	<p>Be able to select relevant literature that deals with clinical trials.</p> <p>General Competence The modules included will be based on the ICH_GCP, and the participants will receive a certificate in Good Clinical Practice on completion of the course.</p>
<p>Undervisingspråk Engelsk</p>	<p>Language of instruction English</p>
<p>Fagleg ansvar Prof. Line Bjørge Prof. Øivind Torkildsen</p>	<p>Academic responsibility Prof. Line Bjørge Prof. Øivind Torkildsen</p>
<p>Kontaktinformasjon line.bjorge@uib.no ovind.fredvik.grytten.torkildsen@helse-bergen.no</p>	<p>Contact information line.bjorge@uib.no ovind.fredvik.grytten.torkildsen@helse-bergen.no</p>
<p>Undervisingsperiode Høst 2021</p>	<p>Study period Autumn 2021</p>
<p>Studiepoeng 2 poeng Ved tidligere gjennomført GCP901-kurs, gis 1,5 ECTS poeng.</p>	<p>Credits (ECTS) 2 points For students who have finished GCP901, 1,5 ECTS point.</p>
<p>Påmelding og – fristar</p>	<p>Course registration and deadlines</p>
<p>Kven kan delta Kurset retter seg mot PhD- kandidater og forskerlinjestudenter, men er også åpent for forskere, postdoktorer og andre som er interesserte nasjonalt eller internasjonalt.</p>	<p>Who may participate The course open to researchers, postdocs, students (PhD, master, students in the Medical Student Research Program) and others who are interested, nationally and internationally</p>

<p>Krav til forkunnskaper</p> <p>Mastergrad eller tilsvarende, med unntak av forskerlinjestudenter ved det medisinske fakultet.</p>	<p>Pre-requirements</p> <p>Master degree, or students in the Medical Student Research Program</p>
<p>Program</p> <p><i>Se vedlagt tentativt program</i></p>	<p>Program</p> <p><i>Will be available at a later point</i></p>
<p>Vurderingsform</p> <p>Muntlig presentasjon, gruppearbeid</p> <p>Bestått / ikke bestått</p> <p>For å bestå emnet må kandidaten ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Deltakelse på minimum 90% kurset. o Forberedt seg og delta aktivt i gruppeoppgavene og forberedt en muntlig presentasjon sammen med gruppen. <p>Kurskoordinatorene vil evaluere deltagelsen.</p> <p>For bestått kurs, må videre deltakerne skrive en refleksjonsoppgave på omkring 500-1000 ord, med basis i egen forskning, av hva de har lært og hvordan dette vil bli implementert i egen forskning.</p>	<p>Form of assessment</p> <p>Oral presentation, group work</p> <p>Pass / Fail</p> <p>To pass the course the candidate must have:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Participation of minimum 90% during the course. o Prepare for and participate actively in the group assignments and also prepare an oral presentation together with the group. <p>The course-coordinators will be the evaluators.</p> <p>To pass the course, the participants will have to write a reflection note of 500-1000 words, with basis in their own research, about what they have learnt and how they plan to implement this in their own research.</p>
<p>Undervisingsstad</p> <p>Digital undervisning via Zoom. Lenker vil bli gitt til registrerte deltakere.</p>	<p>Course location</p> <p>Digital event through Zoom. Access links will be provided to the registered participants.</p>
<p>Tilrådte forkunnskaper</p> <p>Krav om fullført utdanning på mastergradsnivå eller opptak ved Forskarlinjen.</p>	<p>Recommended previous qualifications</p> <p>Master's degree or equivalent education level is required with the exception of students on the Medical Student Research Programme.</p>
<p>Utfyllende kursomtale</p> <p>Kurset består av 5 ulike moduler</p>	<p>Supplementary course content</p> <p>The course will consist of 5 different modules.</p> <p>General principles</p>

<p>Generell prinsipp</p> <p>Formaliteter</p> <p>Reguleringer</p> <p>Suksessfaktorer</p> <p>Kliniske studier i fremtiden</p> <p>Kurset er laget for å gjøre deltakerne i stand til å utføre kliniske studier på mennesker. Modulene som inngår i kurset er basert på ICH_GCP, og deltakerne vil motta sertifikat for «Good Clinical Practice» ved gjennomført kurs.</p>	<p>Formalities</p> <p>Regulations</p> <p>Success factors</p> <p>Clinical trials in the future</p> <p>The course is designed to prepare the participants to conduct clinical trials in humans. The modules included will be based on the ICH_GCP, and the participants will receive a certificate in Good Clinical Practice on completion of the course.</p>
<p>Inngår i opplæringsdel</p> <p>Anbefales som del av opplæringsdelen for ph.d.-kandidatar knyttet til Forskerskolene til CCBio og Neuro-SysMed</p>	<p>Part of training component</p> <p>Recommended as part of the training component for all candidates affiliated with the Research School for Cancer Studies, CCBio and Neuro-SysMed</p>
<p>Litteratur</p> <p><i>Lesing før kursstart:</i></p> <p>GCP:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ https://www.ema.europa.eu/en/ich-e6-r2-good-clinical-practice ○ https://www.ich.org/page/efficacy-guidelines <p><i>Lesing etter kursstart:</i></p> <p>Kliniske studier:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/26469047/ ○ https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/28169302 ○ https://www.oncotarget.com/article/13258/text ○ ALS drug development guidances and trial guidelines: Consensus and opportunities for alignment - PubMed (nih.gov) ○ Autologous Hematopoietic Stem Cell Transplant in Multiple Sclerosis: Recommendations of the National Multiple Sclerosis Society Stem Cell Transplantation JAMA Neurology JAMA Network <p><i>Viktige linker:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ https://www.norcrin.no ○ https://www.clinicaltrials.gov ○ https://www.helsenorge.no/en/clinical-trials/about/ 	<p>Reading list</p> <p><i>Reading before course start:</i></p> <p>GCP:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ https://www.ema.europa.eu/en/ich-e6-r2-good-clinical-practice ○ https://www.ich.org/page/efficacy-guidelines/ <p><i>Reading after course start:</i></p> <p>Clinical trials:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/26469047/ ○ https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/28169302/ ○ https://www.oncotarget.com/article/13258/text/ ○ ALS drug development guidances and trial guidelines: Consensus and opportunities for alignment - PubMed (nih.gov) ○ Autologous Hematopoietic Stem Cell Transplant in Multiple Sclerosis: Recommendations of the National Multiple Sclerosis Society Stem Cell Transplantation JAMA Neurology JAMA Network <p><i>Helpful links:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ https://www.norcrin.no ○ https://www.clinicaltrials.gov ○ https://www.helsenorge.no/en/clinical-trials/about/

<p>Fagleg overlapp Kurset overlapper delvis med de halvårlege GCP 901 som gjennomføres av FoU avdelingen, Haukeland Universitetssykehus og UiB, men har et sterkare fokus på betydninga av planlegging og praktisk gjennomføring av kliniske studier og har således en annen målgruppe. De to kursene vil supplere hverandre og til sammen bidra til øket forståelse for hvordan kliniske studier utføres.</p>	<p>Course overlap The course partly overlaps with the semi-annual GCP courses conducted by the R&D department Haukeland University Hospital but has a stronger focus on the importance of planning and practical implementation of clinical studies and thus has a different target group. The two courses will supplement each other, and will together give increased knowledge of how to conduct clinical trials.</p>
<p>Innleiarar <i>Vil bli tilgjengelig senere.</i></p>	<p>Lecturers TBA</p>

Mal for forside til emnebeskrivingar ved UiB:

Emnebeskriving for (Namn på emnet,
nynorsk)

..... (Navn på
emnet,, bokmål)

..... (Name of
the course, English)

Godkjenning:

Emnebeskrivinga er godkjend av (Fakultetet brukar nemningar for godkjenningsorgan i
samsvar med eigen praksis.):

Programutvalget:(dd.mm.år)

Institutt for :(dd.mm.år)

..... fakultet:(dd.mm.år)

Emnebeskrivinga vart justert:(dd.mm.år) av

.....

Evaluering:

Emnet vart sist evaluert:(dd.mm.år)

Neste planlagde evaluering:(dd.mm.år)

DET MEDISINSKE FAKULTET

PROGRAMUTVALGET FOR FORSKERUTDANNING

MØTE 28.04.2021

SAK 23/21

ePhortenr. 2021/5476

Søknad om opprettelse av emne – Helseinnovasjon

Hva saken gjelder

Klinisk institutt 1 og ledere ved forskerskolen CCBIO og forskerskolen Neuro-SysMed ønsker å opprette følgende emne:
Helseinnovasjon (4 studiepoeng)

Programutvalget bes om å gjøre en vurdering av emnets form og innhold og vedta om emnet kan opprettes i foreslått form.

Forslag til vedtak

1. Programutvalget godkjenner opprettelsen av emnet «Helseinnovasjon». Studiepoengtildeling angis dersom denne fraviker foreslått studiepoengtildeling.
2. Programutvalget godkjenner ikke opprettelsen av emnet i nåværende form. Begrunnelse og forslag til revidering gis.

Vedlegg

1. Oversendelsesbrev fra Klinisk institutt 1.
2. Søknadsbrev
3. Emnebeskrivelse
4. Tentativt kursprogram
5. Utfyllende relevant informasjon om kurset.

HAJA/21.04.2021

Det medisinske fakultet

Referanse

2021/5476-KJH

Dato

21.04.2021

Søknad om opprettelse av emne - Helseinnovasjon

Klinisk institutt 1 ved emneansvarlige og ledere ved forskerskolen CCBIO og forskerskolen Neuro-SysMed søker med dette om opprettelse av ph.d.-kurset «Helseinnovasjon». Vedlagt følger søknadsbrev, emnebeskrivelse, og utfyllende relevant informasjon om kurset.

Vennlig hilsen

Jorunn Skei
administrasjonssjef

Kjetil Utvik Harkestad
seniorkonsulent

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Klinisk institutt 1
Telefon

Postadresse
Postboks 7804
5020 BERGEN

Besøksadresse
Jonas Lies vei 87
Bergen

Saksbehandler
Kjetil Utvik Harkestad
55582069

Det medisinske fakultet

Referanse

2021/5476-KJH

Dato

21.04.2021

Søknad om opprettelse av emne - Helseinnovasjon

Klinisk institutt 1 ved emneansvarlige og ledere ved forskerskolen CCBIO og forskerskolen Neuro-SysMed søker med dette om opprettelse av ph.d.-kurset «Helseinnovasjon». Vedlagt følger søknadsbrev, emnebeskrivelse, og utfyllende relevant informasjon om kurset.

Vennlig hilsen

Jorunn Skei
administrasjonssjef

Kjetil Utvik Harkestad
seniorkonsulent

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Til: Programutvalg for Forskerutdanning (PFU)
Det Medisinske Fakultet, Universitetet i Bergen

Bergen, 20. April 2021

Søknad om godkjenning av emnebeskrivelse for nytt PhD kurs i Helseinnovasjon/ CCBIONEUR912

Forskerskolen ved senter for kreft biomarkører (CCBIO) og forskerskolen Neuro-SysMed (NSM) har gått sammen om å utarbeide et nytt PhD kurs i Helseinnovasjon.

Vi ønsker med dette å søke Programutvalg for Forskerutdanning (PFU) om godkjenning av emnebeskrivelsen for kurset.

Vedlagt er emnebeskrivelse for kurset, kursoversikt, tentativt program, samt tentativ liste over foredragsholdere og andre bidragsyttere. Utfyllende informasjon og begrunnelse for pedagogiske valg som har blitt tatt for kurset er også vedlagt.

På forhånd tusen takk for god hjelp! Vi ser fram til å høre fra dere.

Med vennlig hilsen

Agnete Engelsen
Emneansvarlig, CCBIO

Magnus Alvestad
Kursansvarlig, Neuro-SysMed

Elisabeth Wik,
Leder CCBIO Forskerskolen

Nina A. Grytten Torkildsen,
Leder, Neuro-SysMed Forskerskolen

Vedlegg:

1. Emnebeskrivelse (norsk/ engelsk)
2. Kursoversikt
3. Tentativt program
4. Tentativ liste over foredragsholdere og andre bidragsyttere
5. Utfyllende informasjon og begrunnelse for pedagogiske valg

Vedlegg 1:

Emnebeskrivelse CCBIONEUR912

NORSK	ENGELSK
Kurskode CCBIONEUR912	Course code CCBIONEUR912
Studienivå Ph.D.	Level PhD
Kursnavn Helseinnovasjon	Name Health Innovation
Kortnavn Helseinnovasjon	Short name Health innovation
Stedkode 132400	Course code 132400
Fagkode (fylles ut av administrasjonen ved instituttet)	Subject code
Kursinnhold Kurset er ment å inspirere kursdeltagerne og utstyre studentene med tilstrekkelig kompetanse og kunnskap til å forstå hvordan de kan gå fram for å sikre rettighetene til, og utforske mulighetene for å kommersialisere, sine framtidige forskningsresultater. Kurset vil: A) introdusere innovasjons- og entreprenørskapskonseptet B) dele erfaringer fra gründere i forskningsfeltene lokalt, ved CCBIO's INTPART samarbeidsorganisasjon Harvard Medical School, Neuro-SysMed sin kanadiske partner Lawson Health Research Institute C) inkludere praktiske oppgaver der studentene blir bedt om å utvikle en forretningsidé og planlegge for sikring av intellektuelle rettigheter Lokal fagekspertise og medisinske gründere fra ulike fagfelt vil delta med presentasjoner på	Course content The course is meant to inspire the participants and equip them with the necessary competence and knowledge to understand how to proceed to secure the rights to, and explore the possibilities to commercialize their research results. The course will: A) Introduce the concepts of innovation and entrepreneurship B) Share experiences from entrepreneurs in the local research areas, by the CCBIO INTPART partner Harvard Medical School and the Neuro-SysMed canadian partner Lawson Health Research Institute C) Include practical tasks where students are asked to develop a business idea and plan how to secure intellectual rights Local expertise on the topic and medical entrepreneurs from various research fields will participate with presentations and share their experience and motivation for exploring the

<p>kurset og vil dele og diskutere sin motivasjon og sine erfaringer med å utnytte innovasjonspotensialet i egen forskning og/eller å starte en bedrift.</p> <p>Som avsluttende oppgave blir studentene bedt om å jobbe i grupper for å utarbeide en søknad om støtte til å gjennomføre en validering og/ eller testing av appliserbarheten av en innovasjonside (produkt, metode eller tjeneste) som har oppstått som resultat av egen eller andres forskning. Oppgaven leveres som en skriftlig søknad med prosjektbeskrivelse og framstilles også muntlig i form av en kort presentasjon/ 'pitch' inspirert av kurspensum, medisinske gründere som en møter i kurset og veiledning av disse underveis.</p> <p>Studentene vil bli presentert for tilgjengelige ressurser, lokale og internasjonale innovatører, samt innovasjonsprosjekter i ulike utviklingstrinn.</p>	<p>innovation potential in own research and/or starting an enterprise.</p> <p>As a final course assignment, the students will be asked to work in teams to develop a grant application with the aim to perform a validation and/ or applicability testing of an innovation idea (product, method or service) resulting from their own or others research. The written part of the assignment will be in the form of a grant application with project description, and the oral part of the assignment will be in the form of an oral short presentation/ 'pitch' inspired by syllabus, presenting medical entrepreneurs, and guidance from these throughout the course.</p> <p>Students will be introduced to available resources, local and international entrepreneurs, and innovation project at different stages of development.</p>
<p>Læringsutbytte Etter at kurset er gjennomført skal kandidaten ha følgende læringsutbytte definert i form av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:</p> <p>Kunnskaper Studenten skal tilegne seg</p> <ul style="list-style-type: none"> - inngående innsikt i grunnleggende prinsipp for innovasjon og entreprenørskap, og kjenne til de viktigste typene innovasjon - god innsikt i sentrale begrep innen innovasjonsteori- og metoder - god kjennskap til regelverket som regulerer beskyttelse og utnyttelse av idéer fra forskning, og hvilke plikter og rettigheter det gir til de forskjellige involverte partene <p>Ferdigheter Studenten skal kunne</p> <ul style="list-style-type: none"> - planlegge videreutvikling av en innovativ ide til et produkt eller en 	<p>Learning outcomes Upon completion of the course the candidate will have the following learning outcomes defined in terms of knowledge, skills and general competence:</p> <p>Knowledge The student shall acquire</p> <ul style="list-style-type: none"> - a comprehensive understanding of basic principles of innovation and entrepreneurship, and be familiar with the most important types of innovation. - thorough insight in central terms in innovation theories and methods. - good familiarity with the rules that regulate protection and exploitation of ideas from research, and the obligations and privileges that follows for the involved parties. <p>Skills The student shall be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> - plan further development of an innovative idea into a product or service with

<p>tjeneste av kommersiell verdi eller helsemessig nytte. ‘Hvem kontakter man og hva gjør man?’</p> <ul style="list-style-type: none"> - identifisere og vurdere behov og muligheter for innovasjon i og utenfor organisasjonen og vurdere kvalitet og levedyktighet for prosjekt og idéer - anvende metoder (‘design thinking’) for utvikling av konsept som har potensiale for innovasjon - beherske fagområdets uttryksformer og kunne presentere sin innovasjonside som en ‘pitch’ - kunne gjøre en vurdering av innovasjonspotensialet i forskjellige tenkte forskningsprosjekter <p>Generell kompetanse Studenten skal kunne</p> <ul style="list-style-type: none"> - anvende innovasjons tankegang som en naturlig del av daglig arbeid som forsker, og være bevisst potensiell verdi av eget framtidig åndsverk (‘patenterbar idé’). - formidle og diskutere teorier, metoder og eksempler på innovasjon og entreprenørskap - oppdatere kunnskapen sin om utviklings- og innovasjonsarbeid innen sektoren og orientere seg om tilgjengelige finansieringsmuligheter for innovasjonsprosjekter - vurdere hvordan man tar hensyn til mulige intellektuelle rettigheter når man planlegger en publikasjon i et forskningsprosjekt 	<p>commercial value or health care use. “Who do you contact, and what do you do?”</p> <ul style="list-style-type: none"> - identify and evaluate requirements and possibilities for innovation within and outside the organization, and evaluate the quality and viability of innovative projects and ideas. - apply methods (‘design thinking’) for development of concepts with innovation potential. - master the field’s nomenclature and expression forms and present their innovative ideas as a ‘pitch’. - evaluate the innovation potential in different imagined research projects. <p>General Competence The student shall be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> - apply an innovation mindset as a natural part of their work as a research, and be mindful of potential value of their future intellectual property (patentable idea). - communicate and discuss theories, methods and examples of innovation and entrepreneurship - update their knowledge regarding research, development and innovation work within their research field, and stay informed about available funding opportunities - evaluate how to consider possible intellectual rights when you plan a publication in a research project.
<p>Undervisningsspråk Engelsk</p>	<p>Language of instruction English</p>
<p>Fagleg ansvar Agnete S.T. Engelsen (CCBIO) Kjell Morten Myhr (NSM)</p>	<p>Academic responsibility Agnete S.T. Engelsen (CCBIO) Kjell Morten Myhr (NSM)</p>

Kontaktinformasjon Agnete.engelsen@uib.no Magnus.alvestad@helse-bergen.no	Contact information Agnete.engelsen@uib.no Magnus.alvestad@helse-bergen.no
Undervisningsperiode Høst (november- desember)	Study period Autumn (November -December)
Studiepoeng 4 ECTS	Credits (ECTS) 4 ECTS
Påmelding og – fristar 1. september 2021	Course registration and deadlines September 1 st 2021
Kven kan delta Kurset er åpent for alle interesserte PhD studenter, forskerlinjestudenter, postdoktorer og forskere. Studenter i forskerskolene til CCBio og NSM vil bli prioritert.	Who may participate The course is open to PhD fellows, students at the Medical Student Research Program, postdocs, and researchers. Students in the CCBio and NSM research schools will be prioritized.
Krav til forkunnskaper Ingen	Pre-requirements None
Program Kurset benytter blandet læring . Hoveddelen av synkron undervisning gjennomføres på campus på 4 seminardager fordelt på to 2-dagers seminar. I tillegg vil studentene bli tilbudt asynkron nettbasert undervisning. Studentene vil også arbeide med individuell oppgave før første seminardag, og selvstudium og gruppeoppgave mellom de to seminarene. Avsluttende individuell kursoppgave. 1) Asynkron undervisning: nettbaserte videopresentasjoner og oppgaver/ selvstudium (20 timer) 2) 4 seminardager med obligatorisk synkron undervisning: forelesninger og bedriftspresentasjoner (30 timer) 3) Individuelle oppgaver (20 timer) 4) Gruppeoppgaver (30 timer) Antall timer: 100 timer, 4 ECTS <i>Se fullstendig program for kurset på emnets hjemmeside.</i>	Program The course is arranged as a blended learning program . The main part of the synchronous teaching will be held at campus during four seminar days in two sessions. In addition, learning materials will be available to the students online for asynchronous learning. The students will work on individual assignments prior to and after the synchronous sessions, and group assignments between the sessions. Individual assignment after the last seminar day. 1) Asynchronous work: Online recordings and assignments/ self-study (20 hours) 2) 4 seminar days with mandatory lectures and inventor/ company presentations (30 hours) 3) Individual reports (20 hours) 4) Group assignments (30 hours) Total work: 100 hours, 4 ECTS <i>Please consult the detailed course program available at the course homepages.</i>

<p>Vurderingsform</p> <p>Mappe evaluering.</p> <p>I mappen inngår: Refleksjonsnotat før kursstart om innovasjonspotensialet i egen forskning. Gruppeoppgave med framføring/ 'pitch'. Oppdatert refleksjonsnotat etter gjennomført kurs. Tilbakemelding til medstudenter.</p> <p>Karakter: Bestått/ ikke bestått</p>	<p>Form of assessment</p> <p>Portfolio assessment.</p> <p>Portfolio contains: Pre-course reflection notes on the innovation potential in own research. Teamwork with presentation/ 'pitch'. Updated reflection notes upon completed course. Peer assessment.</p> <p>Grade: Pass/ fail</p>
<p>Undervisningsstad</p> <p>Hoveddelen av synkron undervisning (4 seminar dager) holdes på campus for det medisinske fakultet, UiB.</p> <p>Kurset kan avholdes digitalt ved behov. Andelen synkron/ asynkron undervisning vil forbli den samme.</p>	<p>Course location</p> <p>The main part of the synchronous teaching will take place at the UiB Medical Faculty campus.</p> <p>If needed, the course may be arranged as online. If so, the schedule will remain the same.</p>
<p>Tilrådde forkunnskaper</p> <p>Mastergrad eller tilsvarende i relevant fagfelt. Studentene forventes å kjenne eller gjøre seg kjent med læringsplattformen Canvas (mitt.uib.no).</p>	<p>Recommended previous qualifications</p> <p>Master degree or equivalent in a relevant field of research. The students are expected to be confident in the use of the Learning Management System Canvas (mitt.uib.no), or familiarize with this learning platform prior to the onset of the course.</p>
<p>Utfyllende kursomtale</p> <p>Hovedmålet for kurset er å inspirere studenter på forskerskole for kreft biomarkører (CCBIO Research School for Cancer Studies) og studenter fra forskerskolen Neuro-SysMed (NSM), samt andre interesserte PhD studenter, til å aktivt utforske innovasjonspotensialet i egen forskning. Studentene vil i løpet av kurset tilegne seg kunnskap og ferdigheter som gjør dem i stand til å sikre rettighetene til og ta initiativ til å ta kontroll over anvendelsen av en oppfinnelse eller en potensielt kommersialiserbar ide.</p>	<p>Supplementary course content</p> <p>The main goal of the course is to inspire students at the CCBIO Research School for Cancer Studies and the Neuro-SysMed Research School, as well as other interested PhD students, to actively explore the innovation potential of their own research, and let the students acquire knowledge and skills that enable them to secure rights to, and thus control the application of an invention or a potentially commercially exploitable idea.</p>
<p>Inngår i opplæringsdel Ingen spesifikk</p>	<p>Part of training component No specific</p>
<p>Litteratur 'Diciplined entrepreneurship' by Bill Aulet (ISBN: 9781118692288).</p>	<p>Reading list 'Diciplined entrepreneurship' by Bill Aulet (ISBN: 9781118692288).</p>

<p><i>Vennligst se fullstendig litteraturliste på kurssidene.</i></p>	<p><i>Please consult the complete reading list at the course home pages.</i></p>
<p>Fagleg overlapp</p> <p>Medisinstudenter og andre som har tatt ELMED223-A vil få studiepoengreduksjon (2 ECTS) for deltagelse på CCBIONEUR912. Studenter som har tatt ELMED223-A vil dermed kun få 2 ECTS uttelling for CCBIONEURO912.</p>	<p>Course overlap</p> <p>Students that have taken ELMED223-A will get a study point reduction (2 ECTS) for participation in this course, and will thus only get a 2 ECTS value upon completion of CCBIONEUR912.</p>
<p>Innleiarar</p> <p>Fagekspertise fra det medisinske fakultet og forsknings- og innovasjonsavdelingen (FIA) ved Universitetet i Bergen deltar som innledere på kurset.</p> <p><i>Se utfyllende og oppdatert liste over foredragsholdere i programmet på kursets hjemmesider.</i></p>	<p>Lecturers</p> <p>Experts in innovation and entrepreneurship from the faculty of medicine and the division of research and innovation (FIA) at the University of Bergen participate as lecturers at the course.</p> <p><i>Please consult the complete and updated list of lecturers in the final program available at the course home pages.</i></p>

Mal for forside til emnebeskrivingar ved UiB:

Emnebeskriving for Helseinnovasjon, CCBIONEUR912/ Health Innovation, CCBIONEUR912

Godkjenning:

Emnebeskrivinga er godkjend av (Fakultetet brukar nemningar for godkjenningsorgan i samsvar med eigen praksis.):

Programutvalget:(dd.mm.år)

Institutt for:(dd.mm.år)
..... fakultet:(dd.mm.år)

Emnebeskrivinga vart justert:(dd.mm.år) av
.....

Evaluering:

Emnet vart sist evaluert:(dd.mm.år)

Neste planlagde evaluering:(dd.mm.år)

Vedlegg 2:

Kursoversikt CCBIONEUR912

Modul 1 Asynkron undervisning	Informasjon Undervisningsmaterieill Oppgaver	<ul style="list-style-type: none">○ Introduksjon: Praktisk informasjon og velkommen til kurset○ Kurs-agenda○ Læringsmål og evalueringsform ○ Introduksjonsvideo fra emneansvarlige○ Nettsider til inspirasjon ○ Bli kjent oppgave: Last opp kort introduksjonsvideo (ikke obligatorisk) og kommenter på to medstudenters videoer○ Kort flervalgsoppgave (<i>obligatorisk</i> -kartlegging av forkunnskaper)○ Last opp refleksjonsnotat (<i>obligatorisk -inngår i mappeevaluering</i>)
Modul 2 Synkron undervisning/ seminar	Undervisning	<ul style="list-style-type: none">○ <i>Se tentativt program (vedlegg 3)</i>
Modul 3 Asynkron/ synkron undervisning	Undervisning Oppgaver	<ul style="list-style-type: none">○ Synkron undervisning: veiledning ved behov/ synkront nettmøte med emneansvarlige○ Undervisningsmaterieill tilgjengelig for asynkront selvstudium: Videopresentasjoner til inspirasjon og diskusjon i modul 4 ○ Asynkront arbeid med gruppeoppgave (<i>obligatorisk-inngår i mappeevaluering</i>)
Modul 4 Synkron undervisning/ seminar	Undervisning Oppgaver	<ul style="list-style-type: none">○ <i>Se tentativt program (vedlegg 3)</i> ○ Framføring av gruppeoppgave og gruppediskusjon (<i>obligatorisk -inngår i mappeevaluering</i>)
Modul 5 Asynkron undervisning/ avsluttende oppgave	Oppgaver	<ul style="list-style-type: none">○ Individuell kursoppgave: Oppdatert refleksjonsnotat (<i>obligatorisk -inngår i mappeevaluering</i>)○ Individuell kursoppgave: Kommentere på to medstudenters kursoppgaver (<i>obligatorisk medstudentevaluering -inngår i mappeevaluering</i>)

Vedlegg 3:

Tentativt program for CCBIONEURO912 -høst 2021

Asynkron undervisning/ Forarbeid

- **Se kort introduksjonsvideo** fra emneansvarlige og bli kjent med innholdet i Modul 1: 'Introduksjon til kurset', 'Kurs Agenda', 'Læringsmål og evalueringsform'.
- **Lag en kort introduksjonsvideo** der du forteller litt om deg selv og ditt forskningsprosjekt, din motivasjon for å delta på kurset, samt din erfaring med innovasjonsprosjekter. Legg igjen kommentar på minst to av dine medstudenters introduksjons-videoer.
- **Les instruksene for innledende oppgave** for kurset: refleksjonsnotat -din bakgrunn og refleksjoner rundt innovasjonspotensialet i egen forskning. Oppgaven leveres i mitt UiB senest fredag 5. november.
- **Les 'Kompendium: Helseinnovasjon'** fra det medisinske fakultet ved UiB. Fokuser på innledning og 'nøkkelbegreper'. Formålet med dette er å få en enkel innføring i emnet og bli kjent med sentrale begrep. NB: Hvis kompendium ikke er ferdig utarbeidet: lese tre første kapitler fra bok på pensumlisten.
- **Noen nettsider til inspirasjon som studentene kan gjøre seg kjent med**
 - <https://www.uib.no/foransatte/17237/innovasjon-og-kommersialisering>
 - <https://www.visinnovasjon.no>

Synkron undervisning/ Første seminar 8.-9. november 2021

DAG 1 (8. November 2021)

- **Velkommen til nytt kurs i Helseinnovasjon! Innovasjonsbegrepet er i utvikling - Hva er Helse Innovasjon?**
- **Om Innovasjon og ambisjon** ved senter for framragende forskning Senter for Kreft Biomarkører (CCBIO) og Senter for klinisk behandling av og forskning på nevrologiske sykdommer (Neuro-SysMed). Korte innledninger ved direktørene for forskerskolene til CCBIO og Neuro-SysMed, viserektor for innovasjon, og prodekan for innovasjon (1t)
- **Hva er en god ide/ en patenterbar ide?**
- **Hva er formålet med innovasjon?** En introduksjon til sosial innovasjon og innovasjon ifht FN's bærekraftsmål. Etisk rammeverk
- **Introduksjon til innovasjon og entrepenørskap** v/ Yves Aubert (2t)
- **Kort Intro til IPR** v/ Andreas Westermoen og Maija Slaidina (2t)
- **Informasjon om kurset og avklare våre forventninger til studentene.** Introduksjon til hvordan vi forventer at studentene skal jobbe med den asynkrone delen av undervisningen og om gruppeoppgavene. Vi vil også fortelle studentene hva vi forventer av dem og informere om evaluering. Informasjon om aktiv bruk av mitt UiB gjennom kurset etc (1t). Introduksjon av administrativt ansvarlige for kurset.

DAG 2 (9.november 2021)

- **Introduksjon til dagens tema: ulike typer innovasjon og finansieringskilder** v/ emneansvarlige
- **Hva kjennetegner forskningsdrevet innovasjon og hvilke virkemidler er tilgjengelige?** v/ Tine Thorbjørnsen, seniorrådgiver i NFR
- **The perspective of an early stage venture capital fund manager.** v/ Abdi-Dezfuli, Sarsia SEED
- **Rapport fra et lokalt Senter for Forsøksdrevet Innovasjon (SFI).** v/ Centre for research-based innovation on Mobile Mental Health, Jonny Klemetsen og Tine Nordgreen, Helse Bergen and YouWell (selskapet)
- **Eksempler på forskjellige typer innovasjon**
 - **Medikamenter / intervensjoner**
 - Cancer therapeutics (small molecule inhibitors) v/James Lorens, founder BerGenBio and Professor, UiB.
 - Cancer therapeutics (antibodies) v/ David Micklem, co-founder and Director of Biomarkers and Assay Development, BerGenBio ASA
 - Tailored preclinical development v/ Emmet Mc Cormack, KinV Therapeutics, a Bergen-based biopharmaceutical company focused on preclinical service for development of novel anticancer compounds.
 - Therapeutic intervention for cancer therapy v/ Professor Karl Henning Kalland, UiB.
 - **Medisinsk-teknisk utstyr og velferdsteknologi**
 - Holberg EEG v/ Harald Aurlien
 - Lawson Health Research Institute v/ Professor Mandar Jog, spesialist på bevegelsesforstyrrelser, teknolog og gründer.
 - Project Ipsilon v/ Yayoi Sakaki, pianist og helseteknologi-gründer
 - **Analysér og diagnostikk**
 - iSentio v/Bjarte Karlsen og Øyvind Holmedal(?)
 - Companion diagnostics (Roche)
 - Tjenesteinnovasjon
 - **Sosial innovasjon for helse og velferd** (Elisabeth Willumsen, UiS?)

Asynkron undervisning/ mellomarbeid

- **Korte (6min) video-presentasjoner** fra andre innovatører.
- **Asynkron diskusjon** med utgangspunkt i videopresentasjonene/ Q&A. Dette foregår i mittUiB/ diskusjonsforum.
- **Individuell oppgave:** Videre arbeid med å oppdatere refleksjonsnotat
- **Gruppeoppgave;** CASE

Synkron undervisning: Andre seminar, 2.-3. desember 2021

DAG 3 (2. desember 2021)

- **Gruppediskusjon** med utgangspunkt i videopresentasjoner og tilhørende diskusjoner fra asynkron undervisning (Agnete og Magnus- 2t)
- **Proessen fra idé til utnyttelse, for innovasjon som går til VIS (Kine Gregersen)**
 - Hva bør du gjøre før du melder idéen til VIS?

- Hva skjer i VIS sin pipeline?
- **Immatrielle rettigheter (IPR)** v/ Andreas Westermoen og Maija Slaidina ev. også Kine Gregersen fra VIS
 - Hva er beskyttbart?
 - Hva må du gjøre og ikke gjøre (publisering osv.)?
 - Hvilke plikter og rettigheter har du som forsker?
- **Innovasjonskultur og gode teams** -Ingunn Johanne Ness/ SLATE
 - Hvordan får du et fullstendig team?
- **CCBIO og NSM special seminar: Paneldebatt med ledere, forskere og representanter for det offentlige virkemiddelapparatet** v/inkubatorlinnovasjonsledere, NFR, VIS, m.fl (2t)
- **Introduksjon til Design Thinking (DEL 1)** v/ Susan Johnsen/ Forsknings og Innovasjonsavdelingen (FIA), UiB og Yves Aubert, FIA, UiB

DAG 4 (3. desember 2021)

- **Introduksjon til Design Thinking (DEL 2)** v/ Susann Johnson, FIA, UiB og Yves Aubert, FIA, UiB + 3t
- **Paneldebatt med inviterte innledere.** Tentativt tema for debatt: Hvordan kan forskningsinstitusjonene best legge til rette for at for å hente ut det faktiske potensialet for innovasjon?
 - Innovasjon i offentlig sektor
 - Virkemiddelapparatet
 - Fra forsker til gründer
 - 'Out Licensing'/ industrisamarbeid
- **Framføring av gruppeoppgave** i form av 'Pitching' med paneldeltakere i evalueringskomiteen
- **Avslutning og oppsummering (1t)**

Asynkron undervisning/ etterarbeid

- **Individuell kursoppgave (oppdatert refleksjonsnotat) innleveres** i mitt UiB innen 10. Desember.
- **Medstudentvurdering.** Hver student kommenterer på to andre gruppedemlemmers notat innen 15. Desember. Tilbakemelding fra emneansvarlige.

Vedlegg 4:

Tentativ liste over foredragsholdere og andre bidragsytere

Faglig ansvarlige:

Agnete Engelsen (CCBIO)
Magnus Alvestad (Neuro-SysMed)

Kurskoordinatorer:

Ning Lu (CCBIO)
Hilde Norborg (Neuro-SysMed)

Akademisk/ faglig arbeidsgruppe for kurset:

CCBIO:

Elisabeth Wik (Leder for forskerskolen, CCBIO)
Lars A. Akslen (Direktør, CCBIO)
Yves Aubert (FIA, UiB)
Line Bjørge (CCBIO)

Neuro-SysMed:

Nina Agnetha Grytten Torkildsen (Leder for forskerskolen, Neuro-SysMed)
Kjell Morten Myhr (Direktør, Neuro-SysMed)
Charalampos (Haris) Tzoulis (Vise-direktør, Neuro-SysMed)

Foredragsholdere/ fagekspertise:

Yves Aubert, Senior Advicer, Division of Research and Innovation, University of Bergen
Susan Johnsen, Seniorrådgiver for innovasjon, Forsknings- og innovasjonsavdelingen
Andreas Westermoen, Innovasjonsrådgiver, det medisinske fakultet, UiB
Maija Slaidina, innovasjonsrådgiver, det medisinske fakultet og nestleder ved
Innovasjonssenteret
Torleif Markussen Lunde, leder for innovasjonssenteret og sjef for medisinsk inkubator
Line Bjørge, MD PhD, MBA, Professor, UiB, PI CCBIO and INOVA
Ingunn Johanne Ness, Senior Researcher and Theme Leader, SLATE, University of Bergen
Kine Gregersen, VIS
Representant fra Norges Forskningsråd (NFR)
Representant fra Innovasjon Norge
Abdi-Dezfuli fra Sarsia SEED

Bedriftspresentasjoner:

BerGenBio ASA ved Professor James B. Lorens (Bergen, Norway), BioCheetah Pte Ltd ved Professor Jean Paul Thiery (Singapore, Singapore), Vigeo Therapeutics ved Professor Randolph Watnick (Boston, MA, USA), Xsphaera Biosciences ved Amir Aref (Boston, MA, USA), Alden Cancer Therapy ved Professor Karl Henning Kalland (Bergen, Norway), KinV Therapeutics ved Emmet McCormack (Bergen, Norway), Vaccibody (Oslo, Norway), Cytovation (Bergen, Norway), Project Ipsilon ved Yayoi Sakaki.

Presentasjoner, nasjonale innovatører og selskap:

Professor James B. Lorens, Professor, IBM/ UiB (founder of BerGenBio, Bergen, Norway)
Professor Karl Henning Kalland, K2/ UiB (Alden Cancer Therapy)
Agnete B. Fredriksen (Vaccibody, Oslo, Norway)
Emmet Mc Cormack, UiB (Kinn Therapeutics)
Lars Prestegarden (Cytovation, Bergen, Norway)
David Micklem (BerGenBio ASA)
Harald Aurlien, Holberg EEG
iSentio v/Bjarte Karlsen og Øyvind Holmedal
Jonny Klementsens (Youwell)

Presentasjoner, internasjonale innovatører og selskap:

Professor Jean Paul Thiery, Professor (founder of BioCheetah Pte Ltd, Singapore)
Professor Randolph Watnick (founder of Vigeo Therapeutics, MA, USA)
Professor Robert D'Amato (Boston Children's Hospital, Harvard Medical School)
Amir Aref (Dana Farber Cancer Institute, MA/USA, XSphaera Biosciences)
Mandar Jog (Lawson Health Research Institute, Ontario, Canada)
Harald Aurlien (UiB), Holberg EEG
Yayoi Sakaki, Ipsilon

Vedlegg 5:

Utfyllende informasjon og begrunnelse for pedagogiske valg for kurset CCBIONEUR912

Begrunnelse forarbeid

Vi forventer at studentene gjør seg kjent med bruk av læringsplattformen Canvas og kursets sider på *mittUiB* før kurset starter. Vi vil sende ut e-post med brukerveiledning og videoveiledning før kurset starter, samt informere studentene om kurskoordinatorers kontaktinformasjon. Disse kan kontaktes ved behov for teknisk assistanse.

Vi har valgt å legge inn en kort introduksjonsvideo fra kurset i *mittUiB* og studentene vil se denne i forbindelse med en asynkron del av undervisningen før vi starter opp med synkron undervisning første seminardag. Kursagenda og utfyllende informasjon om læringsmål og evalueringsform vil også være tilgjengelig for studentene i denne introduksjonsmodulen i *mittUiB*.

Formålet med denne asynkrone delen av undervisningen er: 1) å forsikre oss om at alle har tilgang til *mittUiB* og er kjent med kursets sider der, 2) å bevisstgjøre studentene kursets oppbygging og konseptet 'blandet læring', og 3) å avklare våre forventninger til studentenes deltagelse i undervisningen. Informasjonen vil også blir gitt muntlig første seminardag.

Ettersom vi ønsker å skape et trygt læringsmiljø for studentene ønsker vi også at de skal få anledning til å bli kjent med hverandre i forkant av den synkrone del av undervisningen. Vi vil derfor be studentene legge ut en kort video der de presenterer seg selv og sitt forskningsprosjekt, og forteller litt om sin erfaring med helseinnovasjon eller deres motivasjon for å delta på kurset. Det er ikke obligatorisk å laste opp video, men vi vil oppfordre studentene til å gjøre dette for å bli bedre kjent, og også oppfordre dem til å kommentere på et par av sine medstudenters videopresentasjoner.

Før synkron del av undervisningen starter, vil studentene også få i oppgave å 1) besvare en flervalgsoppgave som vil fungere som et kartleggingsverktøy for oss i forhold til deres forkunnskaper, og 2) Levere et refleksjonsnotat hvor de blir bedt om å reflektere rundt innovasjonspotensialet i egen forskning og skissere en tenkt prosess for de første trinnene fra ide til utnyttelse? I vår introduksjonsvideo stiller vi spørsmål som kan starte tankeprosesser rundt dette temaet. Et oppdatert refleksjonsnotat fra studentene etter gjennomført kurs vil utgjøre en viktig del av mappeevalueringen.

Begrunnelse for valg av undervisningsform, og hvordan denne støtter opp om læringsmålene

Forventede forkunnskaper: Et kurs i helseinnovasjon har ikke tidligere blitt tilbudt PhD studenter ved det medisinske fakultet, UiB. Vi tar utgangspunkt i at studentenes kunnskap om og erfaring med dette temaet er svært begrenset, men at ønsket om å lære mer om hvordan forskere kan gå fram for å utnytte gode ideer og forskningsresultater er stort.

Undervisningsform: Kurset vil derfor starte med å introdusere studentene for sentrale begreper og framgangsmåter. Vi har med eksperter fra det medisinske fakultet og forsknings- og innovasjonsavdelingen ved Universitetet i Bergen som vil løse studentene gjennom dette. For

å etablere et trygt læringsmiljø er det viktig at studentene er trygge på hverandre og på de emneansvarlige, og vi har derfor valgt å benytte **‘blandet læring’** som gir oss mulighet til å bli bedre kjent i asynkron undervisning i læringsplattformen *mittUiB* før kurset starter og også sette i gang refleksjon rundt sentrale tema før vi møtes i synkron undervisning.

Kurset CCBIONEUR912 er organisert i moduler (se vedlegg 2, kursoversikt). Kursoversikten gir også et inntrykk av hvordan teoretisk undervisning og eksempler til inspirasjon er balansert mellom asynkron og synkron del av undervisningen. Gruppearbeid og medstudentevaluering utgjør også en viktig del av studentenes læring. Vi har lagt opp til at studentene skal kunne hjelpe hverandre aktivt i læringsprosessene gjennom deltagelse i diskusjonsforum og gjennom gruppearbeid og diskusjon. Asynkron del i de fleste modulene inneholder videopresentasjoner fra nasjonale og internasjonale innovatører, og er tenkt å fungere som inspirasjon og kilde til refleksjon og diskusjon blant PhD studentene. Vi vil komme tilbake til elementer fra asynkron undervisning i synkron del av undervisningen, og med dette ønsker vi å oppnå mer aktiv deltagelse fra studentene, og mer interaksjon dem imellom, som ytterligere støtter deres læring.

Begrunnelse for valg av evalueringsform ifht. læringsmål

Emnet benytter mappeevaluering.

Grundig informasjon vil bli gitt til studentene for å informere dem om hva som inngår i mappen og dermed utgjør evalueringsgrunnlaget. Denne informasjonen vil være tilgjengelig skriftlig i introduksjonsmodulen som er tilgjengelig i mitt UiB før oppstart av synkron undervisning, og vil også bli gjennomgått av emneansvarlige i synkron undervisning på første seminardag.

Det som inngår i mappen for evaluering: utvikling av studentenes kunnskap og analytiske evner som vises i oppdatert ‘refleksjonsnotat’. Studentene vil bli bedt om å kommentere på to medstudenters oppdaterte refleksjonsnotat. Denne ‘medstudentvurderingen’ vil inngå i mappeevalueringen. Aktiv deltagelse i gruppeoppgave og framføring/ diskusjon vil også inngå i mappeevalueringen.

Karakter: Bestått/ ikke bestått.

Praktisk gjennomføring: Oppgavene som inngår i mappen for evaluering blir lagt ut som ‘assignments’ for hver modul av kurset i nettportalen ‘Mitt UiB’. Administrativt ansvarlige for kurset følger opp progresjonen til studentene underveis. Emneansvarlige godkjenner ‘refleksjonsnotat’ og ‘oppdatert refleksjonsnotat’, samt studentenes tilbakemelding til hverandre (‘peer assessment’), som samlet utgjør 50% av poengene.

Aktiv deltagelse på asynkron del av undervisningen kan måles gjennom deltagelse i diskusjonsforum i mitt UiB. Gjennomføring av alle obligatoriske oppgaver i kurset er en forutsetning for å få bestått faget. Elementer fra de ulike læringsmålene vil reflekteres i oppgavetekstene.

Følgende elementer inngår i mappeevalueringen og utgjør evalueringsgrunnlaget:

- 1) Aktiv deltagelse i gruppearbeid og kort presentasjon av gruppearbeid (‘pitch’)
- 2) Aktiv deltagelse i synkron og asynkron undervisning (synkron: deltagelse i diskusjonsgrupper, asynkron: deltagelse i diskusjonsforum/ mitt UiB)
- 3) ‘Refleksjonsnotat’ og ‘oppdatert refleksjonsnotat’ hvor studentene reflekterer over innovasjonspotensialet i egen forskning
- 4) Tilbakemelding på to medstudenters refleksjonsnotat (‘peer-assessment’)

Begrunnelse: ECTS og Studiepoengreduksjon

Studiepoengreduksjon: Medisinstudenter og andre som har tatt kurset ELMED223-A vil få to studiepoengreduksjon (2 ECTS) for deltagelse på CCBIONEUR912.

Det er viktig å framheve at selv om læringsmålene for de to kursene har overlapp, er målgruppen for de to kursene ikke den samme. Mens den primære målgruppen for kurset ELMED223-A er medisinstudenter som ønsker å satse på en karrierevei innen innovasjon og entreprenørskap, er målgruppen for CCBIONEUR912 PhD kandidater som ønsker å lære hvordan de kan beskytte og utnytte sine innovative ideer og forskningsresultater. CCBIONEUR912 har mindre fokus på entreprenørskap og er primært rettet mot PhD kandidater som ønsker en akademisk karrierevei med mulighet for å også bidra til forskningsdrevet innovasjon. Dermed er kursenes overordnede mål, framgangsmåte og kursinnhold ulikt, selv om ordlyden i læringsmål kan oppfattes som overlappende.

DET MEDISINSKE FAKULTET

PROGRAMUTVALGET FOR FORSKERUTDANNING

MØTE 28.04.2021

SAK 24/21

Systematic Review

Hva saken gjelder

Det er noe ulik praksis ved de medisinske fakultetene i Norge rundt hvorvidt systematiske oversiktsartikler kan inngå i avhandlinger eller ikke. Vi mottar ofte spørsmål om dette fra kandidater og veiledere. Gjerne basert på rykter om «underkjenninger» ved andre fakulteter.

Forslag:

Programutvalget bes om å ta opp temaet til diskusjon.

Vedlegg:

Bakgrunn for saken

MAØ/23.04.2021

Systematic Reviews i avhandlingen

Kan systematic Reviews inngå i avhandlingen? Nedenfor er en liten oppsummering av ulik praksis ved de medisinske fakultetene i Norge.

Praksis ved Det medisinske fakultet – Universitetet i Bergen

- når noen spør oss, svarer vi følgende:

«Rene systematiske oversiktsartikler er ikke anbefalt, men at systematic review med meta-analyser er akseptert. Vi vet imidlertid at noen inkluderer systematiske oversiktsartikler i avhandlingene sine, men da gjerne som artikkel 4 eller som støtte til to andre veldig omfattende arbeid.

Det er jo forskjell på systematiske oversiktsartikler også. Dersom en systematisk gjennomgang får frem helt ny kunnskap, ville vi være mer positive enn til en som bare viser til at her mangler vi kunnskap. Det er summen av alle arbeidene som teller og til syvende og sist er det jo komiteen som avgjør om arbeidet kvalifiserer til en ph.d. eller ikke.

Praksis ved Det medisinske fakultet – Universitetet i Oslo

- utdrag fra e-post fra prodekan for forskning

Jeg skal forsøke å utdype det du spør om. Det har "hele tiden" (i alle fall lenge før det nåværende dekanatet overtok) stått i fakultetets utfyllende regler for ph.d. at artikkelbaserte avhandlinger skal bestå av vitenskapelige originalartikler. " Avhandlingen bør bestå av minst tre (3) vitenskapelige originalartikler, hvorav minst en artikkel er publisert eller endelig akseptert for publisering i internasjonalt tidsskrift med fagfelle vurdering." <https://www.med.uio.no/forskning/phd/regelverk/utfyllende-regler-for-phd.html#toc20>

Kravet om at avhandlingen skal inneholde vitenskapelige originalartikler baseres på ett av kravene i kvalifikasjonsrammeverket for ph.d. hvor det står at kandidaten: "- kan bidra til utvikling av ny kunnskap, nye teorier, metoder, fortolkninger og dokumentasjonsformer innenfor fagområdet"

https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kd/vedlegg/uh/utbyttebeskrivelser_kvalifikasjonsrammeverk_endelig_mars09.pdf

Fakultetet baserer seg på Cristins definisjon av vitenskapelige publikasjoner hvor alle fire punktene må være oppfylt: "En vitenskapelig publikasjon må:

- Presentere ny innsikt
- Være i en form som gjør resultatene etterprøvbare eller anvendelig i ny forskning
- Være i et språk og ha en distribusjon som gjør den tilgjengelig for de fleste forskere som kan ha interesse av den
- Være i en publiseringskanal (tidsskrift, serie, bokutgiver, nettsted) med rutiner for "fagfelle vurdering" <https://www.cristin.no/nvi-rapportering/rapporteringsinstruksen/>

Kravet om originalitet er utdypet i lenken nedenfor: <https://www.cristin.no/nvi-rapportering/rapporteringsinstruksen/vedlegg/utfyllende-kommentarer-og-eksempler.html>

"I NVI-sammenheng vil originalitet bety at det kun er publikasjoner der forskningsresultater presenteres for første gang, som regnes som vitenskapelige publikasjoner."

Systematiske reviews har derfor ikke blitt godkjent som en egen originalartikkel i en avhandling, mens systematiske reviews med metaanalyse har blitt det (det presenteres nye resultater basert på en systematisk gjennomgang og statistisk bearbeiding av publiserte data). Systematiske reviews kan omtales i en avhandling og legges ved i appendix.

Til punktet om merarbeid og forsinkelse vil jeg be deg om å vurdere det som står videre i de utfyllende reglene: " Antall artikler som må inngå i avhandlingen vil være avhengig av størrelse og kvalitet på den enkelte arbeid og hvor mye kandidaten har bidratt. Dersom kandidaten både har lagt ned en uvanlig stor arbeidsinnsats i en artikkel og artikkelen har meget høy kvalitet, kan antall artikler reduseres."

<https://www.med.uio.no/forskning/phd/regelverk/utfyllende-regler-for-phd.html#toc20>

Arbeidsmengden til en ph.d. er regulert til 3 årsverk (inkludert stipulert 0,5 årsverk til forskerutdanningsdelen). Det kan argumenteres for at avhandlingen inneholder for eksempel to artikler hvis det kan begrunnes med at kandidatens arbeidsinnsats bak disse tilsvarer ca 2,5 årsverk. Desto bedre dette kan dokumenteres, desto enklere vil det være for dekanen å vurdere kravet til avhandlingens omfang (det er lvar som vurderer om en avhandling skal sendes til komiteen og om innstillingens anbefaling skal følges).

Praksis ved Det medisinske fakultet – NTNU

NTNU presiserer ikke typen artikler i sine retningslinjer, selv ikke i «supplementary guidelines». Vi kjenner heller ikke praksis her

Praksis ved Det medisinske fakultet – Universitetet i Tromsø

UiT har visstnok nylig ikke akseptert en avhandling på grunn av at en av artiklene var en oversiktsartikkel. Informasjon mottatt via tredjepart.

Dette er informasjonen som står på dere nettsider:

Krav til artiklene: Det vanligste er å inkludere tre artikler i avhandlingen, og at studenten er førsteforfatter på minst to av disse. Det er ingen krav til at inkluderte artikler skal være publisert, men som regel sendes en avhandling inn først når en av artiklene er publisert og de øvrige er i publisert form som er klare til innsending til et tidsskrift i fagområdet, og som baseres på fagfelleevaluering. Det er ingen krav til hva slags type artikler som kan inngå i avhandlingen. For artikler som sammenfatter/analyserer faglitteratur anbefales særlig aktsomhet med henblikk på å unngå overlapp med kappen. Artikler i avhandlingen kan ikke være publisert mer enn fem år før studiestart. Dispensasjon kan gis av fakultetet dersom det foreligger helt ekstraordinære forhold.»

MAØ/23.04.2021